

ÚRAD PRE VEREJNÉ OBSTARÁVANIE

Sekcia dohľadu

Ružová dolina 10, 821 09 Bratislava

Bratislava 02. 02. 2026
Číslo: 16049-6000/2025

Úrad pre verejné obstarávanie ako ústredný orgán štátnej správy pre verejné obstarávanie podľa § 140 a orgán príslušný podľa § 147 písm. c), § 167 ods. 2 písm. b) a § 169 ods. 1 písm. b) zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vo veci námietok uchádzača **XX** (ďalej len „navrhovateľ“), smerujúcich podľa § 170 ods. 3 písm. d) zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov proti vylúčeniu z verejnej súťaže na predmet nadlimitnej zákazky „PRÍSTAVBA PAVILÓNU JEDNODŇOVEJ CHIRURGIE“, vyhlásenej verejným obstarávateľom **Ústredná vojenská nemocnica SNP Ružomberok – fakultná nemocnica**, Gen. Miloša Vesela 21, 034 26 Ružomberok, IČO: 31 936 415 (ďalej len „kontrolovaný“), v Úradnom vestníku Európskej únie série S 220/2025 zo dňa 14. 11. 2025 pod číslom 757925-2025 a vo Vestníku verejného obstarávania č. 231/2025 zo dňa 17. 11. 2025 pod číslom 18176 – MSP (ďalej len „verejná súťaž“), vydáva toto

rozhodnutie:

Úrad pre verejné obstarávanie **podľa § 175 ods. 4** zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov námietky navrhovateľa **zamieta**.

O d ô v o d n e n i e:

1. Navrhovateľ dňa 23. 12. 2025 doručil Úradu pre verejné obstarávanie (ďalej len „úrad“) námietky v elektronickej podobe podľa osobitného predpisu¹, smerujúce podľa § 170 ods. 3 písm. d) zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“) proti vylúčeniu (ďalej len „námietky“). Kontrolovanému boli námietky navrhovateľa doručené toho istého dňa v elektronickej podobe funkcionalitou informačného systému, prostredníctvom ktorého sa verejné obstarávanie realizuje, t. j. prostredníctvom informačného systému TENDERIA (ďalej len „IS TENDERIA“).
2. Námietky navrhovateľa boli doručené úradu a kontrolovanému v lehote podľa § 170 ods. 4 a podobe podľa § 170 ods. 9 zákona o verejnom obstarávaní a obsahujú všetky náležitosti² podľa § 170 ods. 5 zákona o verejnom obstarávaní. Navrhovateľ doručil úradu námietky v zmysle § 170 ods. 1 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní ako **uchádzač**. Podľa § 2 ods. 5

¹ Zákon č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (zákon o e-Governmente).

² Pozn. úradu: Nedostatok náležitosti podľa § 170 ods. 5 písm. g) zákona o verejnom obstarávaní bol odstránený na základe výzvy podľa § 170 ods. 12 zákona o verejnom obstarávaní (bod 86 tohto rozhodnutia).

písm. c) zákona o verejnom obstarávaní na účely tohto zákona sa rozumie uchádzačom hospodársky subjekt, ktorý predložil ponuku. Úrad má na základe sprístupnenej elektronickej dokumentácie za preukázané, že navrhovateľ predložil ponuku do predmetnej verejnej súťaže dňa 12. 12. 2025 o 07:26 hod. Na základe uvedeného možno jednoznačne konštatovať, že navrhovateľ vystupuje v predmetnej verejnej súťaži v postavení uchádzača, a preto je aktívne legitimovaným subjektom na podanie námietok.

3. Podľa § 172 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní s podaním námietok je navrhovateľ povinný zložiť na účet úradu kauciu. Kaucia musí byť pripísaná na účet úradu najneskôr na druhý pracovný deň nasledujúci po doručení námietok v lehote podľa § 170 ods. 4. Za každú skutočnosť, proti ktorej námietky podľa § 170 ods. 3 smerujú, sa skladá samostatná kaucia.
4. Z ustanovenia § 172 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní vyplýva, že výška kaucie pri podaní námietok je 0,1 % z predpokladanej hodnoty zákazky alebo koncesie, najmenej však 2 000 EUR a najviac
 - a) 10 000 EUR, ak ide o námietky podľa § 170 ods. 3 písm. a) a b),
 - b) 50 000 EUR, ak ide o iné námietky, ako uvedené v písmene a).
5. Z uvedeného vyplýva, že 0,1 % z predpokladanej hodnoty zákazky (11 739 200,- EUR bez DPH) je 11 739,20 EUR, čo znamená, že navrhovateľ bol v danom prípade povinný s podaním námietok zložiť na účet úradu kauciu vo výške 11 739,20 EUR.
6. Úrad lustráciou účtu úradu zistil, že navrhovateľ s podaním námietok zložil na účet úradu dňa 22. 12. 2025 kaucia vo výške 11 739,20 EUR.
7. Na základe vyššie uvedených skutočností má úrad za to, že s podaním námietok navrhovateľa boli splnené procesné podmienky pre konanie vo veci.

Námietky navrhovateľa

8. Navrhovateľ napáda postup kontrolovaného, ktorým bol navrhovateľ vylúčený z predmetnej verejnej súťaže, a to z dôvodu uplatnenia § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní. Navrhovateľ je presvedčený, že postup kontrolovaného je nezákonný z procesného aj materiálneho hľadiska, bol vykonaný bez riadne zisteného skutkového stavu, vychádza z formalizovaného a neúplného hodnotenia negatívnej referencie, nerešpektuje zmysel a účel § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní, je v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou úradu a zároveň predstavuje neprimeraný zásah do hospodárskej súťaže, ktorý vytvára riziko značnej škody pre štát. Navrhovateľ ďalej uvádza, že ide o vec, ktorá presahuje jeho individuálny záujem, keďže sa dotýka hraníc zákonného uplatňovania inštitútu vylúčenia a ochrany verejných prostriedkov pred ne hospodárnym nakladaním.
9. Navrhovateľ uvádza, že sa predmetnej verejnej súťaže zúčastnil ako skupina dodávateľov (združenie) v zmysle zákona o verejnom obstarávaní, tvorená viacerými hospodárskymi subjektmi, ktoré spoločne zabezpečujú plnenie predmetu zákazky prostredníctvom rozdelených odborných, technických a personálnych kapacít. Jedným z členov skupiny dodávateľov je spoločnosť XY, ktorá však podľa navrhovateľa nie je jediným garantom plnenia ani nositeľom všetkých rozhodujúcich kapacít potrebných na realizáciu predmetu zákazky. Zároveň

navrhovateľ tvrdí, že v predmetnej verejnej súťaži predložil ponuku s najnižšou cenou, pričom splnil všetky podmienky účasti a požiadavky kontrolovaného.

10. Navrhovateľ uvádza, že kontrolovaný s dokumentom označeným ako „Oznámenie o vylúčení“ doručeným dňa 15. 12. 2025 (ďalej len „oznámenie o vylúčení“) rozhodol o vylúčení navrhovateľa z dôvodu podľa § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní, pričom sa výlučne oprel o negatívnu referenciu č. xxxxxxxx, evidovanú v informačnom systéme verejnej správy, ktorá sa týka spoločnosti XY. Zároveň navrhovateľ namieta, že kontrolovaný v oznámení o vylúčení nevykonával vlastné skutkové zistenia, nevyzval navrhovateľa na vysvetlenie okolností predmetnej referencie, nijako sa nevysporiadal so skutočnosťou, že skutkový základ referencie je sporný a právne neukončený, a bez ďalšieho dospel k záveru o naplnení § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní. Navrhovateľ zdôrazňuje, že predmetná referencia predstavuje jediný negatívny záznam v histórii členov skupiny dodávateľov, keďže spoločnosť XY. pôsobí na trhu takmer 35 rokov, vychádza z ukončenia zmluvného vzťahu, ktorého dôvodnosť je predmetom aktívnych právnych sporov, a vecne ani technicky nesúvisí s predmetom zákazky, v ktorej bol navrhovateľ vylúčený. Zároveň navrhovateľ uvádza, že spoločnosť XY. sa proti zápisu predmetnej referencie aktívne právne bráni zákonnými prostriedkami, pričom tieto konania neboli právoplatne skončené.
11. Navrhovateľ následne odôvodnenie námietok rozdeľuje do viacerých častí. Nasledujúcu časť označuje ako „Okolnosti ukončenia referovanej zmluvy (materiálna pravda o dôvodoch odstúpenia)“. V tejto časti navrhovateľ uvádza, že pre posúdenie dôvodu vylúčenia podľa § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní nie je podľa jeho názoru rozhodujúca samotná skutočnosť, že došlo k odstúpeniu od zmluvy, ale materiálny dôvod, pre ktorý k ukončeniu zmluvného vzťahu došlo. Zmyslom uvedeného ustanovenia podľa navrhovateľa nie je sankcionovať dodávateľa za každé ukončenie zmluvy, ale identifikovať situácie, v ktorých dodávateľ zlyhal pri plnení svojich povinností, a tým preukázateľne spôsobil verejnému obstarávateľovi ujmu alebo objektívne riziko nespoľahlivého plnenia. Pripustenie výkladu, podľa ktorého každé odstúpenie bez ohľadu na jeho dôvody zakladá nespoľahlivosť dodávateľa, by sa podľa navrhovateľa prejavilo tým, že § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní by sa zmenil na neprípustný sankčný nástroj, ktorý zákonodarca nezamýšľal.
12. Navrhovateľ uvádza, že v referovanom zmluvnom vzťahu nebolo odstúpenie dôsledkom porušenia povinností zo strany spoločnosti XY ako dodávateľa, resp. zhotoviteľa, ale bolo priamym následkom opakovaného a podstatného porušenia povinností objednávateľa. Ten podľa navrhovateľa neposkytoval zhotoviteľovi zmluvne dohodnutú a zákonom predpokladanú súčinnosť, neplnil povinnosti nevyhnutné na riadne a včasné vykonávanie zmluvných činností, vytvoril stav, v ktorom bolo objektívne nemožné pokračovať v plnení zmluvy, a tým sám porušil zmluvu podstatným spôsobom. V nadväznosti na uvedené navrhovateľ poukazuje na to, že v dôsledku absencie súčinnosti zo strany objednávateľa bol zhotoviteľ zbavený možnosti vykonávať práce v súlade so zmluvou, dodržiavať harmonogram, ako aj zabezpečiť plnenie v kvalite a rozsahu, ktoré zmluva predpokladala. Takýto stav podľa navrhovateľa nepredstavuje zlyhanie dodávateľa – spoločnosti XY, ale ide o typický prípad porušenia zmluvy zo strany objednávateľa, ktorý podľa všeobecných zásad zmluvného práva zakladá oprávnenie zhotoviteľa od zmluvy odstúpiť. K takému odstúpeniu od zmluvy podľa slov navrhovateľa aj došlo, pričom otázka platnosti odstúpenia od zmluvy toho-ktorého subjektu je medzi zmluvnými stranami sporná.

13. Z hľadiska materiálneho posúdenia je podľa navrhovateľa rozhodujúce, že zhotoviteľ bol pripravený plniť, disponoval potrebnými kapacitami a k neplneniu došlo výlučne z dôvodu, že mu v tom bránilo konanie, resp. nekonanie objednávateľa. Navrhovateľ zároveň poukazuje na to, že v právnom štáte nie je prípustné, aby bol dodávateľ najprv zbavený možnosti plniť zmluvu porušením povinností zo strany objednávateľa, následne nútený znášať dôsledky tohto porušenia a napokon sankcionovaný v inom verejnom obstarávaní ako „nespolahlivý“. Takýto postup by bol podľa navrhovateľa v rozpore so zásadou zákazu vlastnej viny („nemo turpitudinem suam allegare potest“) a popieral by elementárne princípy spravodlivosti pri výkone verejnej moci.
14. Navrhovateľ zdôrazňuje, že oprávnenosť a dôvodnosť odstúpenia od referovanej zmluvy je predmetom aktívnych právnych sporov spoločnosti XY, ktoré neboli právoplatne skončené, pričom XY, sa zároveň aktívne bráni aj proti samotnému zápisu negatívnej referencie zákonnými prostriedkami. Za tejto situácie podľa navrhovateľa nie je skutkový ani právny stav ustálený, a preto nemôže byť považovaný za nesporný základ pre záver o podstatnom porušení povinností, a už vôbec nie pre tak závažný zásah, akým je vylúčenie spoločnosti XY, ako jedného z členov združenia z iného, vecne nesúvisiaceho verejného obstarávania.
15. Navrhovateľ ďalej uvádza, že spoločnosť XY výslovne poukázala na to, že skutkové a právne otázky, ktoré tvoria základ predmetnej negatívnej referencie, sú predmetom viacerých prebiehajúcich súdnych konaní, a to troch civilných konaní vedených na Mestskom súde Bratislava III, iniciovaných uchádzačom, konkrétne
- sp. zn. xxxxxxxx (o zaplatenie xxxxxx EUR s prísl.),
 - sp. zn. xxxxxxxx (o zaplatenie xxxxxxxx EUR s prísl.),
 - sp. zn. xxxxxxxx (o zaplatenie xxxxxxxxxx EUR s prísl.),
- v ktorých sa rieši oprávnenosť a právne dôsledky odstúpenia od referovanej zmluvy. Zároveň prebieha aj samostatné konanie o správnej žalobe na Správnom súde v Bratislave pod sp. zn. xxxxxxxx, v rámci ktorého sa spoločnosť XY bráni proti samotnému zápisu negatívnej referencie do evidencie referencií.
16. Navrhovateľ poukazuje na to, že uvedené konania neboli ku dňu rozhodovania verejného obstarávateľa ani ku dňu rozhodovania úradu právoplatne skončené, pričom ich výsledok je spôsobilý zásadným spôsobom ovplyvniť právne posúdenie dôvodov ukončenia referovanej zmluvy, ako aj samotnej existencie a obsahu negatívnej referencie. Za týchto okolností podľa navrhovateľa nemožno skutkový a právny základ negatívnej referencie považovať za ustálený, definitívny ani nesporný, pričom jeho použitie ako podkladu pre aplikáciu § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní predstavuje predčasný a materiálne neudržateľný zásah do práv navrhovateľa.
17. Navrhovateľ zároveň poukazuje na to, že v porovnateľných prípadoch úrad vo svojej rozhodovacej praxi prihliadal na existenciu prebiehajúcich civilných sporov a správnych konaní a vyhodnocoval ich význam pre posúdenie spoľahlivosti hospodárskeho subjektu. Odklon od tohto prístupu v posudzovanom prípade, ktorý je zároveň predmetom preskúmania Správnym súdom v Bratislave bez náležitého odôvodnenia podľa navrhovateľa posilňuje záver o formalistickom a nepreskúmateľnom postupe. Navrhovateľ napokon poukazuje na to, že rozhodovacia prax úradu, najmä rozhodnutia č. [5103-6000/2024](#) zo dňa 07. 02. 2024 a [9439-6000/2024](#) zo dňa 27. 05. 2024, jasne vyžaduje, aby verejný obstarávateľ v prípade sporných

okolností nevychádzal len z formalizovaného zápisu negatívnej referencie, ale vykonal vlastné posúdenie skutkového stavu.

18. Podľa navrhovateľa v posudzovanom prípade absentuje kľúčový prvok pre aplikáciu § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní, a to kauzálna súvislosť medzi údajným porušením povinností zhotoviteľa a odstúpením od zmluvy. Navrhovateľ má za to, že odstúpenie od zmluvy bolo reakciou na porušenie povinností objednávateľa, bolo dôsledkom objektívnej nemožnosti plnenia vytvorenej a udržiavanej objednávateľom a nemožno ho právne kvalifikovať ako následok zlyhania dodávateľa. Bez preukázanej kauzality podľa navrhovateľa nie je možné hovoriť o naplnení zákonných znakov dôvodu vylúčenia.
19. Navrhovateľ namieta, že kontrolovaný tieto rozhodujúce skutočnosti nezisťoval, nevyzval navrhovateľa na ich vysvetlenie podľa § 40 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní a bez akéhokoľvek materiálneho hodnotenia prevzal jednostranný opis udalostí z negatívnej referencie. Tým podľa navrhovateľa kontrolovaný rezignoval na výkon vlastnej rozhodovacej právomoci a nahradil ju mechanickým formalizmom, čo je v rozpore so zákonom o verejnom obstarávaní aj s ustálenou rozhodovacou praxou úradu (rozhodnutie úradu č. [6668-6000/2025](#) zo dňa 05. 05. 2025³).
20. Z vyššie uvedených skutočností v bodoch 11 až 19 tohto rozhodnutia podľa navrhovateľa vyplýva, že odstúpenie od referovanej zmluvy nebolo dôsledkom porušenia povinností zo strany zhotoviteľa, ale predstavovalo oprávnenú reakciu na podstatné porušenie povinností objednávateľa, pričom skutkový stav je sporný a právne neukončený. Za týchto okolností podľa navrhovateľa nie je možné považovať negatívnu referenciu za materiálne relevantný podklad pre aplikáciu § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní, a už vôbec nie za základ vylúčenia navrhovateľa z verejnej súťaže.
21. Ďalšiu časť odôvodnenia námietok navrhovateľ označuje ako „Obligatórna aplikácia § 40 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní – základná procesná garancia a jej porušenie kontrolovaným“. V tejto časti navrhovateľ uvádza, že ustanovenie § 40 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní predstavuje jednu zo základných procesných záruk ochrany práv uchádzača v zadávacom konaní, pričom jeho účelom je zabezpečiť, aby rozhodnutie o vylúčení uchádzača nebolo výsledkom formalistického alebo automatického postupu, ale aby vychádzalo z riadne zisteného, úplného a materiálne posúdeného skutkového stavu. Podľa navrhovateľa je zmyslom § 40 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní poskytnúť verejnému obstarávateľovi procesný nástroj na odstránenie pochybností, ktoré vzniknú v priebehu posudzovania splnenia podmienok účasti alebo existencie dôvodu na vylúčenie, pričom zákonodarcu týmto ustanovením jednoznačne vyjadril, že ak existujú relevantné pochybnosti, verejný obstarávateľ nemôže rozhodnúť bez toho, aby umožnil uchádzačovi tieto pochybnosti vysvetliť. Ustanovenie § 40 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní preto podľa navrhovateľa nepredstavuje fakultatívne oprávnenie, ale procesnú povinnosť, ktorá sa aktivuje vždy, keď skutkový stav nie je jednoznačný, je založený na informáciách od tretích osôb alebo vyžaduje

³ Pozn. úradu: Predmetné rozhodnutie úradu bolo zmenené rozhodnutím predsedu úradu č. 8019-9000/2025 zo dňa 01. 07. 2025.

hodnotenie okolností správania uchádzača. Pripustenie výkladu, podľa ktorého by verejný obstarávateľ mohol túto povinnosť ignorovať, by sa podľa navrhovateľa prejavilo tým, že § 40 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní by sa stal prázdnu normou, zbavenou akéhokoľvek praktického významu.

22. V posudzovanom prípade podľa navrhovateľa existujú zásadné a viacnásobné pochybnosti, ktoré objektívne bránia tomu, aby bolo možné rozhodnúť o vylúčení navrhovateľa bez ďalšieho zisťovania skutkového stavu. Navrhovateľ poukazuje na to, že tieto pochybnosti vyplývajú najmä zo skutočností, že negatívna referencia, na ktorú sa kontrolovaný odvoláva, vychádza z uplatnenia odstúpenia od zmluvy, ktorého oprávnenosť a dôvodnosť je predmetom aktívnych právnych sporov, pričom XY, sa proti samotnému zápisu referencie aktívne právne bráni všetkými dostupnými zákonnými prostriedkami. Zároveň je podľa navrhovateľa dôvod ukončenia referovanej zmluvy sporný a právne neukončený, predmet referovanej zmluvy vecne ani technicky nesúvisí s predmetom zákazky, z ktorej bol navrhovateľ vylúčený, a navrhovateľ sa verejnej súťaže zúčastňuje ako skupina dodávateľov, pričom XY, nie je jediným garantom plnenia. Uvedené okolnosti podľa navrhovateľa samy osebe zakladajú vážne pochybnosti o tom, či sú splnené zákonné znaky dôvodu na vylúčenie podľa § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní, pričom v ich súhrne ide o situáciu, v ktorej je verejný obstarávateľ povinný postupovať podľa § 40 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní a vyžiadať si vysvetlenie od uchádzača.
23. Navrhovateľ ďalej tvrdí, že ak verejný obstarávateľ v situácii existujúcich pochybností nevyzve uchádzača na vysvetlenie, neumožní mu vyjadriť sa k rozhodujúcim skutkovým okolnostiam a rozhodne o vylúčení na základe neúplného alebo jednostranne interpretovaného skutkového stavu, dopúšťa sa závažnej procesnej vady, ktorá má za následok nezákonnosť rozhodnutia o vylúčení. Podľa navrhovateľa rozhodovacia prax úradu opakovane zdôrazňuje, že § 40 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní je nástrojom na zabezpečenie materiálnej spravodlivosti a jeho neaplikovanie v situáciách, kde je skutkový stav sporný, predstavuje porušenie základných princípov verejného obstarávania, keďže verejný obstarávateľ je povinný aktívne zisťovať skutkový stav a neuspokojiť sa s formálnym preberaním informácií z externých evidencií.
24. Navrhovateľ namietá, že kontrolovaný v predmetnom prípade § 40 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní vôbec neaplikoval, nevyzval navrhovateľa na vysvetlenie okolností týkajúcich sa negatívnej referencie, neumožnil mu objasniť dôvody ukončenia referovanej zmluvy a bez ďalšieho prevzal jednostranný opis skutkového stavu z evidencie referencií. Týmto postupom podľa navrhovateľa kontrolovaný rezignoval na výkon vlastnej rozhodovacej právomoci a nahradil ju mechanickým formalizmom, čo je v priamom rozpore so zákonom o verejnom obstarávaní, s účelom § 40 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní, ako aj s ustálenou rozhodovacou praxou úradu, ktorá ako minimálny štandard zákonnosti vyžaduje aktívne zisťovanie skutkového stavu, pričom navrhovateľ poukazuje na rozhodnutie úradu č. 6668-6000/2025 zo dňa 05. 05. 2025.
25. Z vyššie uvedených skutočností v bodoch 21 až 24 tohto rozhodnutia podľa navrhovateľa vyplýva, že v posudzovanom prípade existujú závažné pochybnosti o naplnení dôvodu na vylúčenie podľa § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní, tieto pochybnosti aktivovali povinnosť kontrolovaného postupovať podľa § 40 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní, kontrolovaný túto povinnosť vedome ignoroval a rozhodol o vylúčení navrhovateľa na základe neúplného a jednostranne interpretovaného skutkového stavu.

Za týchto okolností navrhovateľ konštatuje, že rozhodnutie o jeho vylúčení je procesne aj materiálne nezákonné a nemôže obstať.

26. Navrhovateľ ďalšiu časť námietok odôvodnenia označuje ako „Materiálna pravda a neustálený skutkový stav pri posudzovaní negatívnej referencie - neprípustnosť automatického a formalistického prevzatia údajov z evidencie referencií“, pričom uvádza, že rozhodovanie o vylúčení uchádzača zo zadávacieho konania predstavuje jeden z najzávažnejších zásahov do jeho práv v rámci verejného obstarávania a preto musí byť takéto rozhodnutie založené výlučne na materiálne zistenom, ustálenom a preskúmateľnom skutkovom stave, nie na mechanickom alebo formalistickom prevzatí údajov z administratívnych evidencií. Podľa navrhovateľa je zásada materiálnej pravdy imanentnou súčasťou výkonu verejnej moci v právnom štáte, pričom jej význam je v kontexte § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní ešte zosilnený tým, že ide o výnimočné ustanovenie sankčného charakteru, ktoré má byť aplikované reštriktívne a obozretne.
27. Zmyslom systému evidencie referencií podľa navrhovateľa nie je vytvorenie automatického sankčného mechanizmu, ale poskytnutie informačného podkladu, ktorý má verejnému obstarávateľovi slúžiť ako východisko pre ďalšie hodnotenie spoľahlivosti hospodárskeho subjektu. Samotná existencia negatívnej referencie preto nemôže nahradiť vlastné skutkové a právne posúdenie veci zo strany verejného obstarávateľa. Ak by sa pripustil výklad, podľa ktorého by verejný obstarávateľ mohol bez ďalšieho založiť vylúčenie výlučne na formálnom zápise v evidencii referencií, § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní by sa podľa navrhovateľa zmenil na automatický represívny nástroj, čo zákonodarca nikdy nezamýšľal.
28. Negatívna referencia evidovaná v informačnom systéme verejnej správy podľa navrhovateľa nie je rozhodnutím orgánu verejnej moci, nepredstavuje právoplatné konštatovanie porušenia povinností a už vôbec nie je nesporným dôkazom o tom, že dodávateľ podstatne porušil svoje zmluvné povinnosti v zmysle § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní. Jej obsah spravidla vychádza z jednostranného hodnotenia objednávateľa, ktorý referenciu zapisuje, a neprejudikuje výsledok prípadných civilných, správnych alebo iných právnych sporov medzi zmluvnými stranami. Z tohto dôvodu zákonodarca podľa navrhovateľa nikdy nezamýšľal, aby evidencia referencií slúžila ako hotový skutkový záver legitimizujúci vylúčenie uchádzača bez ďalšieho hodnotenia. Materiálny prístup si preto vyžaduje skúmanie konkrétnych okolností vzniku referencie, dôvodov ukončenia zmluvného vzťahu, správania oboch zmluvných strán, existencie kauzálnej súvislosti a relevancie referencie pre predmet posudzovanej zákazky. Bez takéhoto posúdenia nemožno negatívnu referenciu považovať za spôsobilý podklad pre záver o nespoľahlivosti uchádzača.
29. Navrhovateľ uvádza, že v posudzovanom prípade je rozhodujúce, že skutkový základ negatívnej referencie nie je ustálený, ale je predmetom aktívnej právnej obrany spoločnosti XY. Tá spochybnila oprávnenosť a dôvodnosť odstúpenia od referovanej zmluvy, namieta porušenie povinností objednávateľa, ktoré viedli k objektívnej nemožnosti plnenia, a podnikla zákonné kroky smerujúce k preskúmaniu a náprave samotného zápisu negatívnej referencie. Uvedené konania neboli právoplatne skončené a ich výsledok je spôsobilý zásadným spôsobom ovplyvniť hodnotenie skutkového stavu, z ktorého referencia vychádza. Do ich právoplatného skončenia preto podľa navrhovateľa nie je možné považovať skutkový základ referencie za definitívny, nesporný a použiteľný na účely sankčného zásahu v inom verejnom obstarávaní. Rozhodnutie o vylúčení navrhovateľa založené na právnej neistote, spornej interpretácii

a neukončenom skutkovom stave je z tohto pohľadu predčasné a v rozpore so zásadou právnej istoty.

30. Ak je skutkový základ negatívnej referencie predmetom aktívnych právnych sporov tak potom podľa navrhovateľa neexistuje právna istota, že k podstatnému porušeniu povinností zo strany spoločnosti XY, vôbec došlo, nie je možné objektívne posúdiť mieru zavinenia jednotlivých strán a absentuje pevný základ pre záver o jej nespoľahlivosti. Použitie takéhoto skutkového stavu ako podkladu pre aplikáciu § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní by podľa navrhovateľa znamenalo prejedukovanie výsledku prebiehajúcich sporov, hoci na to kontrolovaný nemá právomoc ani skutkový podklad, čo je nezlučiteľné so zásadou materiálnej pravdy a predstavuje neprípustné riziko svojvôle pri výkone verejnej moci.
31. V tejto súvislosti navrhovateľ poukazuje aj na rozhodovaciu prax úradu, ktorá je podľa jeho názoru v predmetnej otázke konzistentná. V rozhodnutiach úradu č. 5103-6000/2024 zo dňa 07. 02. 2024 a 9439-6000/2024 zo dňa 27. 05. 2024 úrad výslovne konštatoval, že samotná existencia negatívnej referencie nepostačuje na vylúčenie uchádzača, ak sú okolnosti v nej uvedené sporné alebo právne neukončené, a že verejný obstarávateľ je povinný vykonať vlastné skutkové zisťovanie a vyžiadať si vysvetlenia. Uvedené závery sú podporené aj rozhodnutím úradu č. [13223-6000/2024](#) zo dňa 02. 10. 2024, v ktorom podľa navrhovateľa úrad v bodoch 108, 127 a 128 zdôraznil, že negatívna referencia nemôže nahradiť posúdenie príčin ukončenia zmluvného vzťahu, miery zavinenia hospodárskeho subjektu a kauzálnej súvislosti medzi vytýkaným konaním a neschopnosťou plniť zákazku, pričom formalistické preberanie údajov z evidencie referencií bez vlastného hodnotenia skutkového stavu vedie k nezákonnosti vylúčenia.
32. Navrhovateľ napokon namieta, že kontrolovaný v posudzovanom prípade ignoroval skutočnosť, že skutkový základ referencie je predmetom aktívnej právnej obrany, nezaoberal sa právnou neistotou dôvodov ukončenia zmluvy, nevykonával žiadne vlastné skutkové zisťovanie a založil vylúčenie navrhovateľa výlučne na formálnom zápise v evidencii referencií jedného z členov združenia. Takýmto postupom podľa navrhovateľa kontrolovaný rezignoval na výkon vlastnej rozhodovacej právomoci a nahradil ju mechanickým formalizmom, čo je v priamom rozpore so zákonom o verejnom obstarávaní aj s ustálenou rozhodovacou praxou úradu.
33. Z uvedených skutočností v bodoch 26 až 32 tohto rozhodnutia podľa navrhovateľa vyplýva, že predmetná negatívna referencia predstavuje len informačný údaj, ktorý nebol vecne ani právne podrobený súdnemu prieskumu, jej skutkový základ je sporný a právne neukončený a verejný obstarávateľ bol povinný uprednostniť materiálnu pravdu pred formálnym zápisom, čo sa v danom prípade nestalo. Za týchto okolností navrhovateľ uzatvára, že predmetnú negatívnu referenciu nemožno považovať za materiálne relevantnú a zákonný podklad pre aplikáciu § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní ani za základ vylúčenia navrhovateľa z predmetnej verejnej súťaže.
34. Nasledujúcu časť navrhovateľ označuje ako „Jediný negatívny záznam v histórii navrhovateľa (význam ojedinelosti negatívneho konania pre posúdenie spoľahlivosti podľa § 40 ods. 8 písm. a) ZVO)“. Navrhovateľ v tejto časti uvádza, že zmyslom dôvodu vylúčenia podľa § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní nie je postihovať hospodárske subjekty za akýkoľvek jednotlivý zmluvný spor, ale identifikovať situácie, v ktorých správanie

uchádzača preukazuje dlhodobú, opakovanú alebo systémovú neschopnosť riadne plniť zmluvné záväzky. Podľa navrhovateľa uvedené ustanovenie sleduje ochranu verejného obstarávateľa pred reálnym rizikom nespoľahlivého plnenia v budúcnosti, pričom takéto riziko musí vyplývať z celkového správania hospodárskeho subjektu v relevantnom časovom horizonte, nie z ojedinelého, izolovaného a sporného prípadu. Navrhovateľ je toho názoru, že výklad, podľa ktorého jediný negatívny záznam bez ohľadu na jeho okolnosti automaticky zakladá nespoľahlivosť uchádzača, zbavuje § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní jeho preventívneho charakteru a premieňa ho na represívny nástroj, ktorý zákonodarca nezamýšľal.

35. V predmetnom konaní navrhovateľ zdôrazňuje, že negatívna referencia, na ktorú sa kontrolovaný odvoláva, predstavuje jediný negatívny záznam v histórii člena skupiny dodávateľov, pričom členovia skupiny dodávateľov nemajú evidované žiadne iné negatívne referencie a neexistuje žiadny náznak opakovaného, systematického ani dlhodobého porušovania zmluvných povinností. Z celkovej histórie plnenia zmluvných záväzkov spoločnosti XY, podľa navrhovateľa nevyplývajú znaky nespoľahlivosti, ale naopak dlhodobá schopnosť riadne plniť záväzky vo verejnom obstarávaní. V tomto kontexte navrhovateľ poukazuje na to, že ojedinelý zmluvný spor, navyše spor so sporným a právne neukončeným skutkovým základom, nemôže byť kvalifikovaný ako dôkaz neschopnosti spoľahlivého plnenia.
36. Navrhovateľ zároveň poukazuje na zásadu proporcionality, ktorá je imanentnou súčasťou verejného obstarávania a vyžaduje, aby intenzita zásahu do práv uchádzača zodpovedala povahe a závažnosti zistených skutočností. Vylúčenie uchádzača zo zadávacieho konania predstavuje najzávažnejší možný zásah do jeho práv, pričom jeho uplatnenie na základe jediného negatívneho záznamu, bez preukázania opakovanosti alebo systémového zlyhania, navrhovateľ považuje za zjavne neprimerané. Takýto postup podľa navrhovateľa ignoruje celkovú históriu plnenia uchádzača, absenciu iných negatívnych skúseností, ako aj skutočnosť, že samotná referencia je predmetom sporu, a predstavuje najtvrdší zásah pri najnižšej intenzite tvrdeného pochybenia, čo je v rozpore so základnými princípmi právneho štátu a verejného obstarávania.
37. Navrhovateľ poukazuje aj na rozhodovaciu prax úradu, z ktorej podľa jeho názoru vyplýva, že dôvod vylúčenia podľa § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní nemožno aplikovať mechanicky, ale je potrebné komplexne posúdiť správanie uchádzača. Navrhovateľ uvádza, cit.: „(...) *Rozhodnutia ÚVO (vrátane rozhodnutí 5103-6000/2024 a 9439-6000/2024) zdôrazňujú potrebu hodnotiť:*
- *povahu porušenia,*
 - *jeho závažnosť,*
 - *opakovanosť,*
 - *a celkový kontext správania hospodárskeho subjektu. (...)“.*

Podľa navrhovateľa kontrolovaný tieto kritériá v posudzovanom prípade úplne opomenul a z jednorazového, sporného prípadu vyvodil najzávažnejší možný následok.

38. V nadväznosti na uvedené navrhovateľ namieta, že kontrolovaný vôbec neposudzoval, či ide o ojedinelý alebo opakovaný prípad, nezohľadnil absenciu iných negatívnych referencií a bez akéhokoľvek porovnania či kontextualizácie vyvodil záver o nespoľahlivosti. Takýto postup

navrhovateľ považuje za rozporný so zákonom o verejnom obstarávaní, so zásadou proporcionality a s ustálenou rozhodovacou praxou úradu.

39. Navrhovateľ považuje za nevyhnutné poukázať aj na vnútornú nekonzistentnosť a nerovnaké uplatňovanie dôvodov vylúčenia zo strany kontrolovaného, ktorá má zásadný význam pre posúdenie zákonnosti jeho postupu v predmetnom námietkovom konaní. Navrhovateľ poukazuje, že kontrolovaný cit.: „(...) v inom, nedávnom verejnom obstarávaní:
- Druh postupu: nadlimitná zákazka, verejná súťaž
 - Názov zákazky: VÝSTAVBA ONKOLOGICKÉHO PAVILÓNU
 - Vyhlásené: v Úradnom vestníku EÚ pod č. 740787-2024 zo dňa 4. 12. 2024, vo Vestníku verejného obstarávania č. 240/2024 zo dňa 5. 12. 2024 pod zn. 29925-MSP
- vyhodnotil ako úspešného uchádzača spoločnosť (...), a to napriek tomu, že k tomuto hospodárskemu subjektu bola evidovaná v príslušnom registri negatívna referencia.(...)“.
40. O to závažnejší a právne neudržateľný je podľa navrhovateľa postup kontrolovaného v tomto námietkovom konaní, keď vo vzťahu k navrhovateľovi založil vylúčenie výlučne na existencii negatívnej referencie, bez materiálneho posúdenia jej dôvodov, spornosti a relevancie a bez aplikácie § 40 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní, hoci pri rovnakom právnom rámci a tom istom verejnom obstarávateľovi v inom prípade k takémuto formalistickému postupu nepristúpil. Navrhovateľ má za to, že takýto rozdielny prístup k porovnateľným situáciám predstavuje porušenie princípu rovnakého zaobchádzania, princípu nediskriminácie a princípu právnej istoty. Podľa navrhovateľa kontrolovaný nemôže selektívne a ad hoc sprísňovať výklad § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní vo vzťahu k jednému uchádzačovi, zatiaľ čo v inom prípade pri rovnakom type pochybenia zvolí materiálny a proporcionálny prístup, keďže takýto postup považuje za arbitrárny a nezlučiteľný s požiadavkami zákonného výkonu verejnej moci. Uvedené okolnosti podľa navrhovateľa potvrdzujú, že vylúčenie navrhovateľa nie je výsledkom konzistentnej a zákonnej aplikácie zákona o verejnom obstarávaní, ale neodôvodneného formalizmu, ktorý nemôže obstáť v predmetnom námietkovom konaní.
41. Z uvedených skutočností v bodoch 34 až 40 tohto podľa navrhovateľa vyplýva, že negatívna referencia predstavuje jediný záznam v histórii člena skupiny dodávateľov, neexistuje žiadny dôkaz o opakovanom alebo systematickom porušovaní povinností a aplikácia § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní na základe takéhoto skutkového stavu je neprimeraná a v rozpore s účelom zákona o verejnom obstarávaní. Navrhovateľ konštatuje, že kontrolovaný týmto postupom prekročil hranice zákonnej úvahy, zaťažil proces diskriminačným postupom a jednorazový, sporný záznam nemožno považovať za materiálne relevantný dôvod na vylúčenie navrhovateľa z predmetnej verejnej súťaže.
42. Ďalšiu časť odôvodnenia námietok navrhovateľ označuje ako „Združenie dodávateľov a rozdelenie zodpovednosti (nepripustnosť automatickej kolektívnej sankcie a opomenutie materiálneho posúdenia úloh jednotlivých členov)“. V predmetnej časti navrhovateľ uvádza, že účasť hospodárskych subjektov vo verejnom obstarávaní formou skupiny dodávateľov, pričom v tejto súvislosti uvádza jednotlivých členov skupiny dodávateľov, predstavuje zákonom výslovne predpokladaný a legitímny spôsob zabezpečenia plnenia predmetu zákazky. Podľa navrhovateľa je podstatou skupiny dodávateľov rozdelenie úloh, zodpovedností a odborných činností medzi jej jednotlivých členov, pričom každý člen skupiny vstupuje do zmluvného vzťahu s verejným obstarávateľom v konkrétne vymedzenom rozsahu zodpovedajúcom jeho odbornému zameraniu, skúsenostiam a kapacitám. Navrhovateľ

zdôrazňuje, že právna úprava verejného obstarávania nepracuje s fikciou, podľa ktorej by každý člen skupiny bol automaticky a v plnom rozsahu zodpovedný za všetky aspekty plnenia bez ohľadu na skutočné rozdelenie činností.

43. Navrhovateľ uvádza, že tento prístup zodpovedá aj rozhodovacej praxe úradu, pričom poukazuje na rozhodnutie úradu č. [14815-6000/2025](#) zo dňa 18. 12. 2025, v ktorom úrad zdôraznil, že ak verejný obstarávateľ vychádza z podkladov, ktorých skutkový základ je sporný alebo vyžaduje hodnotenie okolností správania zmluvných strán, povinnosť postupovať podľa § 40 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní sa aktivuje automaticky a jej neaplikovanie predstavuje samostatné procesné pochybenie vedúce k nezákonnosti vylúčenia. Podľa navrhovateľa by sa pri opačnom výklade inštitút skupiny dodávateľov stal nepoužiteľným alebo neprimerane rizikovým, keďže by každý člen niesol neobmedzené následky za akékoľvek pochybenie iného člena, a to aj v oblastiach, ktoré vôbec nespádajú do jeho pôsobnosti.
44. Navrhovateľ uvádza, že v predmetnom prípade vystupuje ako skupina dodávateľov, v ktorej jednotliví členovia zabezpečujú plnenie predmetu zákazky spoločne, avšak v rozdelenom rozsahu. Navrhovateľ poukazuje pritom na to, že úrad sa k otázke posudzovania negatívnej referencie v prípade účasti uchádzača v skupine dodávateľov vyjadril v rozhodnutí úradu č. 14815-6000/2025 zo dňa 18. 12. 2025, v ktorom posudzoval situáciu, keď negatívna referencia bola evidovaná vo vzťahu k jednému z členov združenia. Navrhovateľ má za to, že úrad v uvedenom rozhodnutí zdôraznil, že samotná existencia negatívnej referencie u jedného člena skupiny dodávateľov automaticky neznamená, že verejný obstarávateľ je povinný alebo oprávnený z nej vyvodiť záver o nespoľahlivosti celej skupiny, najmä ak dotknutý člen nie je jediným garantom plnenia, jeho úloha v skupine je vecne a technicky obmedzená a negatívna referencia nesúvisí s činnosťami, ktoré má skupina zabezpečovať v posudzovanom verejnom obstarávaní. Navrhovateľ zároveň uvádza, že úrad v uvedenom rozhodnutí konštatoval, že v takýchto prípadoch nie je účelné ani primerané, aby verejný obstarávateľ mechanicky prihliadal na negatívnu referenciu jedného člena združenia bez individuálneho posúdenia rozdelenia úloh a reálneho vplyvu tejto referencie na schopnosť skupiny dodávateľov ako celku zabezpečiť riadne plnenie zákazky.
45. Navrhovateľ ďalej uvádza, že XY nie je jediným garantom plnenia predmetu zákazky, nezabezpečuje všetky kľúčové časti plnenia samostatne a jeho úloha v rámci skupiny dodávateľov je limitovaná na konkrétne, vopred definované činnosti. Navrhovateľ uvádza, že ak kontrolovaný napriek týmto skutočnostiam bez akéhokoľvek individuálneho hodnotenia a bez preskúmania vecnej a technickej súvislosti negatívnej referencie automaticky vylúčil celú skupinu dodávateľov, dostal sa tým do priameho rozporu s rozhodovacou praxou úradu, najmä s rozhodnutím úradu č. [14815-6000/2025](#) zo dňa 18. 12. 2025 a uplatnil neprípustnú kolektívnu sankciu. Podľa navrhovateľa je plnenie predmetu zákazky zabezpečené kombináciou kapacít viacerých členov skupiny, pričom rozhodujúce odborné, technické a personálne predpoklady sú rozložené medzi viaceré subjekty. Z toho navrhovateľ vyvodzuje, že ani hypotetické pochybenie jedného člena skupiny nemôže byť automaticky prenesené na celú skupinu dodávateľov bez ďalšieho materiálneho posúdenia.
46. Navrhovateľ namieta, že postup kontrolovaného, ktorý založil vylúčenie celej skupiny dodávateľov výlučne na negatívnej referencii jedného z jej členov, predstavuje neprípustnú kolektívnu sankciu. Podľa navrhovateľa takýto postup ignoruje skutočné rozdelenie úloh v rámci skupiny dodávateľov, nereflektuje rozsah zodpovednosti jednotlivých členov a zároveň

zbavuje významu samotný inštitút skupiny dodávateľov. Z hľadiska materiálneho posúdenia je podľa navrhovateľa rozhodujúce, či konkrétne tvrdené pochybenie má akýkoľvek reálny vzťah k časti plnenia, ktorú má zabezpečovať dotknutý člen skupiny v posudzovanom verejnom obstarávaní. Ak takýto vzťah neexistuje, automatické vylúčenie celej skupiny dodávateľov považuje navrhovateľ za neprimerané a v rozpore so zásadou proporcionality.

47. Navrhovateľ ďalej uvádza, že verejný obstarávateľ je v prípade skupiny dodávateľov povinný individuálne posúdiť konkrétnu úlohu jednotlivých členov skupiny, vyhodnotiť, či tvrdené pochybenie má vecnú súvislosť s predmetom zákazky, a preskúmať, či sa prípadná referencia vôbec dotýka schopnosti skupiny ako celku zabezpečiť riadne plnenie. V posudzovanom prípade podľa navrhovateľa kontrolovaný žiadne takéto posúdenie nevykonával a bez akéhokoľvek skúmania rozdelenia úloh a zodpovednosti medzi členmi skupiny dodávateľov mechanicky preniesol údajné pochybenie jedného člena na celý kolektív. Takýto postup navrhovateľ považuje nielen za formalistický, ale aj za prejav zásadného nepochopenia právnej povahy skupiny dodávateľov.
48. Podľa navrhovateľa automatické vylúčenie celej skupiny dodávateľov bez individuálneho a materiálneho posúdenia vedie k neodôvodnenému vylúčeniu hospodárskeho subjektu, ktorý je objektívne schopný zabezpečiť plnenie, deformuje hospodársku súťaž tým, že znevýhodňuje konzorciá a združenia, a odporuje základným princípom verejného obstarávania, najmä zásade rovnakého zaobchádzania a proporcionality. Navrhovateľ zároveň uvádza, že takýto postup je obzvlášť neudržateľný v situácii, keď sa negatívna referencia týka iného zmluvného vzťahu, má sporný skutkový základ a netýka sa kľúčových činností, ktoré má skupina dodávateľov zabezpečovať v predmetnej zákazke.
49. Navrhovateľ v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie úradu č. 14815-6000/2025 zo dňa 18. 12. 2025, ktoré sa týkalo účasti XY, ako člena združenia dodávateľov spolu so spoločnosťou XZ. Podľa navrhovateľa úrad v uvedenom rozhodnutí posudzoval otázku, či je prípustné vyvodzovať dôsledky z negatívnej referencie jedného člena združenia automaticky vo vzťahu k celému združeniu, resp. či je účelné a relevantné na takúto referenciu prihliadať pri posudzovaní spoľahlivosti združenia ako celku. Navrhovateľ uvádza, že úrad v tomto rozhodnutí dospel k záveru, podľa ktorého samotná existencia negatívnej referencie viazanej na jedného člena združenia nemôže bez ďalšieho zakladať záver o nespoľahlivosti združenia ako celku, pričom verejný obstarávateľ je povinný skúmať konkrétnu úlohu daného člena v rámci združenia a posúdiť, či a v akom rozsahu má predmetná referencia reálny vzťah k časti plnenia, ktorú má tento člen zabezpečovať v konkrétnom verejnom obstarávaní. Zároveň navrhovateľ uvádza, že úrad poukázal na to, že ak rozhodujúce odborné, technické alebo personálne kapacity potrebné na plnenie zákazky zabezpečujú iní členovia združenia, pričom negatívna referencia sa viaže na činnosti, ktoré nie sú nosné pre plnenie predmetnej zákazky, prihlížanie na takúto referenciu nie je účelné ani primerané. Navrhovateľ zároveň uvádza, že z uvedeného rozhodnutia úradu jednoznačne vyplýva, že automatický prenos negatívnej referencie jedného člena na celé združenie je neprípustný. Podľa navrhovateľa z tejto rozhodovacej praxe zároveň vyplýva povinnosť verejného obstarávateľa vykonať materiálne a individuálne posúdenie postavenia každého člena združenia a zohľadniť reálnu relevanciu referencie vo vzťahu k predmetu zákazky ako aj k rozdeleniu úloh v rámci združenia dodávateľov.

50. Navrhovateľ je toho názoru, že predmetná vec je s uvedeným rozhodnutím skutkovo a právne porovnateľná, keďže aj v tomto prípade XY, vystupuje ako člen skupiny dodávateľov, negatívna referencia sa viaže len na jedného z členov a kontrolovaný bez akéhokoľvek individuálneho a vecného posúdenia mechanicky preniesol jej účinky na celé združenie. Podľa navrhovateľa je preto postup kontrolovaného v priamom rozpore s rozhodovacou praxou úradu, konkrétne s rozhodnutím úradu č. 14815-6000/2025 zo dňa 18. 12. 2025, ktoré podľa jeho názoru predstavuje autoritatívny výklad hraníc zákonného postupu verejného obstarávateľa v obdobnej skutkovej situácii.
51. Na záver navrhovateľ uvádza, že z uvedených dôvodov sa zúčastňuje verejného obstarávania ako skupina dodávateľov s rozdelenými úlohami a zodpovednosťami, pričom XY, nie je jediným ani rozhodujúcim garantom plnenia predmetu zákazky. Kontrolovaný podľa navrhovateľa neprípustne uplatnil kolektívnu sankciu bez materiálneho posúdenia úloh jednotlivých členov a bez ďalšieho vylúčil celú skupinu dodávateľov na základe referencie, ktorá sa netýka schopnosti skupiny zabezpečiť riadne plnenie zákazky. Za týchto okolností navrhovateľ namieta, že jeho vylúčenie je v rozpore so zákonom o verejnom obstarávaní, princípom proporcionality a základnými princípmi verejného obstarávania a nemôže obstať.
52. Navrhovateľ nasledujúcu časť odôvodnenia námietok označuje ako „Rozhodnutie úradu č. 8019-9000/2025 ako negatívny limit zákonnej diskrecie verejného obstarávateľa (neprípustnosť formalistického a neodôvodneného uplatnenia § 40 ods. 8 písm. a) ZVO)“. V tejto časti navrhovateľ poukazuje na rozhodnutie predsedu úradu č. [8019-9000/2025](#) zo dňa 01. 07. 2025, ktoré podľa jeho názoru predstavuje zásadný interpretačný rámec pre výklad § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní, keďže sa explicitne zaoberá hranicami diskrečnej právomoci verejného obstarávateľa pri vylučovaní uchádzača na základe negatívnej referencie. Navrhovateľ uvádza, že predseda úradu v tomto rozhodnutí zdôraznil, že hoci zákon priznáva verejnému obstarávateľovi určitý priestor na hodnotenie spoľahlivosti hospodárskeho subjektu, tento priestor nie je neobmedzený a nemôže byť vykonávaný spôsobom, ktorý by mal charakter automatickej sankcie, umožňoval formalistické preberanie údajov z evidencie referencií alebo by nevyžadoval aktívne, materiálne a individuálne posúdenie skutkového stavu. Podľa navrhovateľa predmetné rozhodnutie nevytvára ďalší dôvod na vylučovanie uchádzačov, ale naopak ustanovuje limit proti svojvoľnému a mechanickému postupu verejných obstarávateľov.
53. Navrhovateľ ďalej poukazuje na to, že v uvedenom rozhodnutí predseda úradu výslovne konštatoval, že samotná existencia negatívnej referencie nezakladá automaticky oprávnenie na vylúčenie uchádzača a že verejný obstarávateľ je povinný preskúmateľne odôvodniť, prečo konkrétna referencia preukazuje reálne riziko nespoľahlivého plnenia. Podľa navrhovateľa z uvedeného rozhodnutia vyplýva, že ak verejný obstarávateľ nepreukáže materiálnu relevanciu referencie, jeho rozhodnutie je nezákonné, pričom diskrečná právomoc nesmie byť vykonávaná paušálne, schematicky ani represívne. Navrhovateľ zároveň uvádza, že predseda úradu v tomto rozhodnutí zdôraznil, že § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní nemožno používať ako sankciu za predchádzajúci zmluvný konflikt, ale výlučne ako preventívny nástroj viazaný na konkrétnu budúcu zákazku.
54. Navrhovateľ má za to, že rozhodnutie predsedu úradu č. 8019-9000/2025 zo dňa 01. 07. 2025, kladie dôraz na povinnosť verejného obstarávateľa v rozhodnutí o vylúčení explicitne preukázať sled úvah, z ktorého bude zrejmé, v čom spočíva údajné pochybenie uchádzača,

prečo má toto pochybenie význam práve pre predmet posudzovanej zákazky a akým spôsobom sa má premietnuť do reálneho rizika budúceho plnenia. Podľa navrhovateľa predseda úradu v rozhodnutí zároveň konštatoval, že ak takýto sled úvah v rozhodnutí absentuje, rozhodnutie o vylúčení je nepreskúmateľné a nezákonné, a to bez ohľadu na samotnú existenciu negatívnej referencie.

55. Vo vzťahu k predmetnému prípadu navrhovateľ tvrdí, že kontrolovaný nepreukázal materiálnu relevanciu negatívnej referencie pre predmet zákazky, nevysvetlil, v čom má údajné pochybenie zo skoršieho zmluvného vzťahu predstavovať riziko pre aktuálne plnenie, nevykonal individuálne a vecné posúdenie okolností prípadu a obmedzil sa výlučne na formálne konštatovanie existencie referencie. Navrhovateľ má za to, že takýto postup je v priamom rozpore s právnymi závermi rozhodnutia predsedu úradu č. 8019-9000/2025 zo dňa 01. 07. 2025, ktoré podľa neho výslovne odmieta automatizmus, formalizmus a neodôvodnené uplatnenie diskrečnej právomoci.
56. Na záver navrhovateľ uvádza, že z vyššie uvedeného rozhodnutia jednoznačne vyplýva, že § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní nemožno uplatniť bez materiálneho a individuálneho odôvodnenia, pričom verejný obstarávateľ je povinný preukázať konkrétnu súvislosť medzi negatívnou referenciou a predmetom zákazky. Keďže podľa navrhovateľa kontrolovaný v predmetnom prípade tieto požiadavky nesplnil, považuje jeho postup za nezlučiteľný s uvedeným rozhodnutím a za taký, ktorý nemôže obstáť ako zákonný.
57. Navrhovateľ ďalšiu časť odôvodnenia námietok označuje ako „Rozhodovacia prax Súdneho dvora Európskej únie (materiálne posudzovanie dôvodov vylúčenia a zákaz automatizmu)“. Navrhovateľ uvádza, že dôvody vylúčenia z verejného obstarávania predstavujú podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie výnimku zo zásady otvorenej hospodárskej súťaže, a preto musia byť vykladané reštriktívne, individuálne a v súlade s princípom proporcionality. Navrhovateľ zdôrazňuje, že verejný obstarávateľ nemôže uplatňovať dôvody vylúčenia automaticky, formalisticky ani bez vlastného hodnotenia skutkových okolností, ale je povinný preskúmať, či konkrétne správanie hospodárskeho subjektu skutočne zakladá reálne riziko nespoľahlivého plnenia. Navrhovateľ uvádza, že tento princíp je plne aplikovateľný aj na výklad § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní, ktorý predstavuje transpozíciu práva Európskej únie a musí byť vykladaný eurokonformne. Podľa navrhovateľa ide konkrétne o transpozíciu čl. 57 ods. 4 písm. g) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ, pričom judikatúra Súdneho dvora Európskej únie dlhodobo vylučuje automatickú, formalistickú a paušálnu aplikáciu dôvodov vylúčenia bez individuálneho a materiálneho posúdenia konkrétnych skutkových okolností.
58. Navrhovateľ sa ďalej odvoláva na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-465/11, Forposta SA a ABC Direct Contact sp. z o.o. proti Poczta Polska SA, v ktorom Súdny dvor výslovne konštatoval, že verejný obstarávateľ nemôže založiť vylúčenie hospodárskeho subjektu na všeobecnom alebo automatickom predpoklade nespoľahlivosti, ale musí preskúmať konkrétne okolnosti prípadu a správanie dotknutého subjektu. Podľa navrhovateľa Súdny dvor v tomto rozsudku odmietol mechanické spájanie predchádzajúcich problémov so zmluvným plnením s automatickým záverom o nespoľahlivosti dodávateľa, pričom rozhodujúcimi kritériami sú materiálna závažnosť, kontext a reálny dopad správania dodávateľa. Navrhovateľ má za to, že aplikované na predmetný prípad znamená to, že samotná existencia negatívnej

referencie bez materiálneho posúdenia jej dôvodov, spornosti a relevancie nemôže legitimizovať jeho vylúčenie.

59. Navrhovateľ zároveň poukazuje na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-41/18, Meca Srl proti Comune di Napoli, v ktorom podľa jeho názoru Súdny dvor zdôraznil, že vylúčenie hospodárskeho subjektu musí byť primerané povahe a závažnosti vytýkaného konania a nesmie ísť nad rámec toho, čo je nevyhnutné na ochranu verejného záujmu. Podľa navrhovateľa Súdny dvor v tomto rozhodnutí uviedol, že aj v prípadoch predchádzajúcich problémov pri plnení zmluvy je verejný obstarávateľ povinný posúdiť, či ide o ojedinelý alebo systémový jav, či existuje priama kauzálna súvislosť medzi správaním dodávateľa a ukončením zmluvy a či vylúčenie nepredstavuje neprimeraný zásah do hospodárskej súťaže. Navrhovateľ tvrdí, že v predmetnom prípade bolo vylúčenie založené na jedinom, spornom a právne neukončenom zázname, čo je podľa neho v rozpore s požiadavkami proporcionality vyplývajúcimi z práva Európskej únie.
60. Navrhovateľ ďalej poukazuje na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-124/17, Vossloh Laeis GmbH, v ktorom podľa jeho názoru Súdny dvor zdôraznil, že právo Európskej únie vyžaduje, aby hospodársky subjekt mal reálnu možnosť vysvetliť okolnosti, ktoré môžu viesť k jeho vylúčeniu. Podľa navrhovateľa tento princíp korešponduje s § 40 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní a znamená, že ak je skutkový stav sporný alebo nejednoznačný, verejný obstarávateľ nemôže rozhodnúť bez vypočutia dotknutého uchádzača. Neaplikovanie § 40 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní v situácii existujúcich pochybností preto podľa navrhovateľa nepredstavuje len porušenie vnútroštátneho práva, ale aj porušenie základných procesných štandardov vyplývajúcich z práva Európskej únie.
61. Z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie podľa navrhovateľa jednoznačne vyplýva povinnosť reštriktívneho výkladu dôvodov vylúčenia, zákaz ich automatickej a formalistickej aplikácie, povinnosť individuálneho a materiálneho posúdenia, rešpektovanie princípu proporcionality a povinnosť umožniť uchádzačovi vyjadriť sa k sporným okolnostiam. Navrhovateľ má za to, že postup kontrolovaného v predmetnom prípade tieto požiadavky systematicky ignoroval, čím sa dostal do rozporu nielen so zákonom o verejnom obstarávaní a rozhodovacou praxou úradu, ale aj s priamo aplikovateľnými princípmi práva Európskej únie.
62. Navrhovateľ nasledujúcu časť námietok označuje ako „Rozhodovacia prax úradu a minimálny materiálny a procesný štandard zákonnosti vylúčenia podľa § 40 ods. 8 písm. a) ZVO“. V tejto časti navrhovateľ uvádza, že vylúčenie uchádzača zo zadávacieho konania predstavuje najzávažnejší zásah do jeho účasti vo verejnom obstarávaní a zároveň zásah do hospodárskej súťaže ako takej, keďže ide o opatrenie, ktorým sa uchádzač definitívne zbavuje možnosti uchádzať sa o zákazku bez ohľadu na kvalitu alebo ekonomickú výhodnosť svojej ponuky. Z tohto dôvodu podľa navrhovateľa zákonodarca koncipoval § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní ako výnimočný dôvod vylúčenia, ktorého aplikácia je viazaná na splnenie prísnych materiálnych a procesných predpokladov. Navrhovateľ zdôrazňuje, že uvedené ustanovenie nemožno vykladať rozširujúco, automaticky ani formalisticky, ale výlučne reštriktívne a v súlade s jeho účelom, ktorým je ochrana verejného obstarávateľa pred reálnym a preukázaným rizikom nespôhlivého plnenia.
63. Navrhovateľ poukazuje na to, že rozhodovacia prax úradu predstavuje v systéme verejného obstarávania ustálený interpretačný rámec, ktorý konkretizuje zákonné ustanovenia

a vymedzuje hranice zákonného postupu verejných obstarávateľov. Hoci rozhodnutia úradu nemajú formálnu precedenčnú záväznosť, podľa navrhovateľa sa od nich verejný obstarávateľ nemôže svojvoľne odchýliť, najmä ak ide o opakovane potvrdený výklad rovnakého zákonného ustanovenia, keďže takýto odklon by bol porušením zásady právnej istoty a predvídateľnosti rozhodovania. Navrhovateľ v tejto súvislosti uvádza, že rozhodnutia úradu č. 5103-6000/2024 zo dňa 07. 02. 2024, 9439-6000/2024 zo dňa 27. 05. 2024 a 6668-6000/2025 zo dňa 05. 05. 2025 vytvárajú ucelený a konzistentný štandard pre aplikáciu § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní. Navrhovateľ poukazuje na rozhodnutie úradu č. 5103-6000/2024 zo dňa 07. 02. 2024, v ktorom úrad podľa jeho tvrdenia jednoznačne konštatoval, že samotná existencia negatívnej referencie nepostačuje na vylúčenie uchádzača, evidencia referencií je len východiskovým informačným podkladom a verejný obstarávateľ je povinný skúmať konkrétne skutkové okolnosti, povahu porušenia a jeho závažnosť. Navrhovateľ zdôrazňuje, že úrad v tomto rozhodnutí výslovne odmietol prístup, podľa ktorého by negatívna referencia fungovala ako hotový dôkaz nespoľahlivosti. Ďalej navrhovateľ odkazuje na rozhodnutie úradu č. 9439-6000/2024 zo dňa 27. 05. 2024, ktoré sa podľa neho zaoberá situáciami, v ktorých je skutkový základ referencie sporný alebo právne neukončený. Navrhovateľ uvádza, že úrad v tomto rozhodnutí jasne uviedol, že ak prebiehajú spory o dôvody ukončenia zmluvy alebo nie je ustálená kauzalita medzi správaním dodávateľa a ukončením zmluvy, verejný obstarávateľ nemôže považovať skutkový stav za ustálený a nemôže na ňom založiť vylúčenie bez ďalšieho zisťovania. Navrhovateľ zároveň poukazuje na rozhodnutie úradu č. 6668-6000/2025 zo dňa 05. 05. 2025, ktoré podľa jeho názoru predstavuje základné predpoklady zákonnosti vylúčenia. V tomto rozhodnutí úrad podľa navrhovateľa akceptoval vylúčenie uchádzača výlučne preto, že verejný obstarávateľ vykonal rozsiahle materiálne skutkové zisťovanie, vyzval uchádzača na vysvetlenie podľa § 40 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní, posúdil kauzálnu súvislosť a svoje závery preskúmateľne a podrobne odôvodnil. Navrhovateľ zdôrazňuje, že toto rozhodnutie nelegalizuje automatické vylučovanie, ale naopak stanovuje hranicu, za ktorú musí verejný obstarávateľ ísť, aby jeho postup obstál.

64. Navrhovateľ následne uvádza, že zo zákona o verejnom obstarávaní a z ustálenej rozhodovacej praxe úradu vyplýva, že na zákonné vylúčenie podľa § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní musia byť kumulatívne splnené viaceré podmienky, a to najmä preukázané podstatné porušenie zmluvných povinností zo strany uchádzača, existencia priamej kauzálnej súvislosti medzi porušením a ukončením zmluvy, materiálne posúdenie skutkového stavu, preskúmateľné odôvodnenie reálneho rizika nespoľahlivého plnenia a v prípade pochybností obligatórna aplikácia § 40 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní. Navrhovateľ zdôrazňuje, že negatívna referencia sama osebe túto hranicu nepredstavuje.
65. Navrhovateľ uvádza, že v predmetnom prípade kontrolovaný nevykonal materiálne posúdenie dôvodov ukončenia referovanej zmluvy, ignoroval spornosť a právnu neukončenosť skutkového stavu, neaplikoval § 40 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní, nehodnotil relevanciu predmetnej referencie vo vzťahu k predmetu zákazky a založil vylúčenie výlučne na formálnom zápise v evidencii referencií. Podľa navrhovateľa tým kontrolovaný prekročil hranice zákonnej úvahy a nedodrжал minimálny zákonný štandard, ktorý vyplýva zo zákona o verejnom obstarávaní aj z ustálenej rozhodovacej praxe úradu.
66. Z uvedeného navrhovateľovi vyplýva, že rozhodovacia prax úradu stanovuje jasné a prísne hranice aplikácie § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní, ktoré vyžadujú materiálne, aktívne a preskúmateľné posúdenie skutkového stavu. Podľa navrhovateľa

kontrolovaný v predmetnom prípade tento štandard nedodrжал, a preto jeho postup nemôže obstať ako zákonný.

67. Navrhovateľ v rámci odôvodnenia námietok označuje ďalšiu časť ako „Riziko značnej škody pre štát a deformácia hospodárskej súťaže (nezákonný formalizmus ako priama hrozba pre verejné financie)“. Navrhovateľ je toho názoru, že jedným zo základných účelov zákona o verejnom obstarávaní je zabezpečenie hospodárneho, efektívneho a účelného nakladania s verejnými prostriedkami prostredníctvom zachovania reálnej hospodárskej súťaže a výberu ekonomicky najvýhodnejšej ponuky. Tento účel je podľa navrhovateľa neoddeliteľne spätý s princípmi rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie a proporcionality. Z tohto pohľadu rozhodovanie o vylúčení uchádzača nepredstavuje len zásah do individuálnych práv dotknutého hospodárskeho subjektu, ale má aj systémové dôsledky pre výsledok verejného obstarávania, výšku vynaložených verejných prostriedkov a ochranu verejného záujmu ako takého. Navrhovateľ zdôrazňuje, že ak verejný obstarávateľ vylúči uchádzača bez splnenia zákonných podmienok, nejde o neutrálne procesné pochybenie, ale o postup, ktorý môže viesť k reálnej a kvantifikovateľnej škode na verejných financiách.
68. Navrhovateľ poukazuje na to, že predložil ponuku s najnižšou cenou, splnil všetky požiadavky na predmet zákazky a napriek tomu bol vylúčený výlučne na základe formalisticky posúdenej negatívnej referencie, bez materiálneho preskúmania jej relevancie a dôvodnosti. Podľa jeho názoru takýto postup vytvára objektívne riziko, že kontrolovaný uzavrie zmluvu s uchádzačom s vyššou cenou, vynaloží verejné prostriedky v rozsahu, ktorý by pri zákonnom postupe nebol potrebný, a poruší tým základný cieľ verejnej súťaže, ktorým je dosiahnutie najlepšieho pomeru ceny a kvality.
69. Navrhovateľ zároveň poukazuje na to, že vylúčenie uchádzača s najnižšou cenovou ponukou nemožno považovať za neutrálne rozhodnutie, keďže ide o zásah s priamym ekonomickým dopadom, ktorý musí byť o to prísnejšie viazaný na splnenie zákonných podmienok. Nezákonné alebo neprimerané vylučovanie uchádzačov má podľa navrhovateľa aj širší systémový dopad na hospodársku súťaž. Ak verejní obstarávatelia aplikujú § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní formalisticky a represívne, vysielajú tým do trhu signál právnej neistoty, keďže aj ojedinelý, sporný a právne neukončený záznam môže viesť k vylúčeniu z verejného obstarávania. Takýto prístup podľa navrhovateľa vystavuje hospodárske subjekty nepredvídateľnému riziku sankcie a môže mať odstrašujúci účinok na ich účasť vo verejných obstarávaníach, prípadne viesť k započítavaniu vyšších rizikových prirážok do cien. Navrhovateľ má za to, že výsledkom takéhoto postupu nie je ochrana verejného záujmu, ale naopak zníženie konkurencie a zvýšenie cien.
70. Zároveň navrhovateľ upozorňuje, že nezákonné vylúčenie uchádzača zo zadávacieho konania môže zakladať aj zodpovednosť štátu za škodu, a to najmä v prípade, ak dôjde k uzavretiu zmluvy za menej výhodných podmienok, vylúčený uchádzač preukáže, že mal reálnu šancu na získanie zákazky, a vzniknutá škoda bude v príčinnej súvislosti s nezákonným postupom verejného obstarávateľa. V tomto kontexte navrhovateľ zdôrazňuje, že skutočnosť, že bol vylúčený napriek ponuke s najnižšou cenou, robí riziko vzniku škody pre štát reálnym, nie len hypotetickým. Navrhovateľ preto konštatuje, že verejný obstarávateľ je povinný pristupovať k aplikácii dôvodov vylúčenia maximálne obozretne, keďže následky jeho postupu nezaťažujú len dotknutého uchádzača, ale celé verejné financie. V predmetnom prípade má navrhovateľ za to, že kontrolovaný uprednostnil formalistický výklad zákona o verejnom

obstarávaní pred jeho účelom, nezohľadnil ekonomické dôsledky svojho rozhodnutia, nevykonával materiálne posúdenie rizika pre verejné prostriedky a vylúčil navrhovateľa spôsobom, ktorý nie je primeraný sledovanému cieľu. Takýto postup je podľa navrhovateľa v rozpore nielen s jeho právami, ale aj so zodpovednosťou kontrolovaného chrániť verejný záujem.

71. Vylúčenie uchádzača s najnižšou cenovou ponukou predstavuje podľa navrhovateľa objektívne riziko vzniku značnej škody pre štát a formalistická aplikácia § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní vedie k deformácii hospodárskej súťaže. Podľa navrhovateľa kontrolovaný nezohľadnil ekonomické, ani systémové dôsledky svojho postupu. Z uvedených dôvodov má navrhovateľ za to, že napadnuté vylúčenie nepredstavuje len individuálne pochybenie, ale zásah, ktorý ohrozuje zákonnosť, hospodárnosť a dôveryhodnosť verejného obstarávania ako celku.
72. Ďalšiu časť navrhovateľ označuje ako „Vecná a technická nesúvislosť referencie s predmetom zákazky (nerelevantnosť referencie pre posúdenie spoľahlivosti podľa § 40 ods. 8 písm. a) ZVO)“. V predmetnej časti navrhovateľ uvádza, že uplatnenie dôvodu vylúčenia podľa § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní je založené na preventívnej logike, podľa ktorej má byť verejný obstarávateľ chránený pred reálnym rizikom, že uchádzač nebude schopný alebo ochotný spoľahlivo plniť záväzky vyplývajúce zo zmluvy, ktorá má byť výsledkom prebiehajúceho verejného obstarávania. Z tejto logiky podľa navrhovateľa zároveň vyplýva, že predchádzajúca negatívna skúsenosť (resp. referencia) môže mať význam len vtedy, ak je materiálne relevantná pre posudzovanú zákazku, t. j. ak existuje racionálna, vecná a technická väzba medzi okolnosťami referovaného plnenia a schopnosťou uchádzača plniť predmet aktuálnej zákazky. Navrhovateľ ďalej tvrdí, že ak by sa pripustil výklad, podľa ktorého môže byť uchádzač vylúčený na základe referencie bez ohľadu na jej vecnú a technickú súvislosť s predmetom zákazky, § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní by sa zmenil na paušálny represívny mechanizmus, ktorý sankcionuje uchádzača za akýkoľvek predchádzajúci konflikt alebo spor, a to bez ohľadu na to, či tento spor vôbec vypovedá o jeho spoľahlivosti vo vzťahu k predmetu posudzovanej zákazky. Takýto výklad považuje za nezlučiteľný so zásadou proporcionality a s účelom zákona o verejnom obstarávaní, keďže by umožňoval vylučovať uchádzačov aj v situáciách, kde referencia nemá výpovednú hodnotu o schopnosti uchádzača realizovať predmet zákazky, o ktorú sa aktuálne uchádza.
73. Vo vzťahu k predmetnej veci navrhovateľ poukazuje, že kontrolovaný založil vylúčenie navrhovateľa na negatívnej referencii, ktorá vznikla v súvislosti s plnením iného zmluvného vzťahu, pričom podľa navrhovateľa kontrolovaný nepreukázal, že okolnosti tejto referencie majú vecnú väzbu na predmet posudzovanej zákazky, nevyhodnotil, či technický charakter referovaného plnenia je porovnateľný s predmetom zákazky a neuviedol, v čom konkrétne by sa údajné pochybenie, resp. okolnosti ukončenia zmluvy, mohli premietnuť do rizika neriadneho plnenia v tejto verejnej súťaži. Navrhovateľ zároveň zdôrazňuje, že negatívna referencia sa týka zmluvného plnenia, ktoré bolo realizované v odlišných technických podmienkach, vyžadovalo odlišný technologický postup a bolo viazané na odlišnú organizačnú a vecnú súčinnosť objednávateľa, ktorá je pre povahu plnenia zásadná. Podľa navrhovateľa už samotná táto odlišnosť znamená, že ani hypotetické závery o správaní zhotoviteľa v referovanej zákazke nemožno automaticky preniesť do posúdenia spoľahlivosti uchádzača pri realizácii predmetu aktuálnej zákazky. V situácii, keď kontrolovaný nepreukázal vecnú a technickú relevanciu referencie, nie je podľa navrhovateľa možné považovať jej existenciu za materiálne

relevantný podklad pre posúdenie dôvodu vylúčenia podľa § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní.

74. Navrhovateľ ďalej uvádza, že zmyslom § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní je identifikovať takú negatívnu skúsenosť, ktorá objektívne a racionálne zvyšuje pravdepodobnosť, že uchádzač nebude schopný alebo ochotný riadne plniť budúcu zmluvu. Ak však referencia nesúvisí s predmetom zákazky, neodzrkadľuje porovnateľné technické a organizačné podmienky a nevypovedá o relevantných schopnostiach uchádzača vo vzťahu k plneniu, ktoré má byť predmetom zákazky, potom z nej podľa navrhovateľa nie je možné legitímne vyvodiť materiálny záver o budúcom riziku. Navrhovateľ to vysvetľuje tým, cit.: *„ak chýba vecná a technická súvislosť, chýba aj racionálny most medzi minulosťou a budúcnosťou – medzi referovaným plnením a aktuálnou zákazkou. Bez tohto prepojenia je rozhodnutie o vylúčení postavené na domnienke a nie na zákonom predpokladanom materiálnom hodnotení.“* Podľa navrhovateľa, je takýto postup v rozpore so zásadou proporcionality, keďže vedie k uplatneniu najprísnejšieho dôsledku, t. j. vylúčenie aj v situácii, kde podklad nevypovedá o schopnosti plniť predmet zákazky.
75. Navrhovateľ dopĺňa, že ak verejný obstarávateľ uvažuje o aplikácii § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní, je povinný nielen identifikovať existenciu referencie, ale aj preskúmateľne vysvetliť, prečo je táto referencia relevantná pre posudzovanú zákazku a v čom konkrétne spočíva riziko, ktoré sa z nej má vyvodzovať. V predmetnom prípade podľa navrhovateľa kontrolovaný takúto relevanciu vôbec neposudzoval, neodôvodnil ju ani jediným materiálnym argumentom a neuviedol, ktoré konkrétne aspekty referencie majú vypovedať o spoľahlivosti navrhovateľa vo vzťahu k plneniu predmetnej zákazky. Tým podľa navrhovateľa kontrolovaný rezignoval na materiálne posúdenie veci a nahradil zákonom predpokladané hodnotenie formalistickým prevzatím existencie referencie.
76. Podľa navrhovateľa absencia posúdenia vecnej a technickej súvislosti referencie s predmetom zákazky predstavuje zásadné pochybenie, pretože bez tejto súvislosti nie je možné konštatovať, že referencia zakladá reálne riziko nespoľahlivého plnenia, nie je možné posúdiť proporcionalitu zásahu a nie je možné preskúmať, či kontrolovaný aplikoval § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní v súlade s jeho účelom. Zároveň navrhovateľ uvádza, že rozhodnutie o vylúčení musí byť preskúmateľné a musí obsahovať racionálny sled úvah. Ak kontrolovaný tento sled úvah úplne vynechal, jeho postup je podľa navrhovateľa nepreskúmateľný a nezákonný. Na záver navrhovateľ uvádza, že referencia použitá kontrolovaným nevykazuje vecnú ani technickú súvislosť s predmetom zákazky, z ktorej bol navrhovateľ vylúčený, pričom bez tejto súvislosti nie je možné materiálne vyvodiť reálne riziko nespoľahlivého plnenia v zmysle § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní. Navrhovateľ zároveň uvádza, že kontrolovaný bol povinný relevantnosť referencie preskúmateľne odôvodniť, čo však neurobil, a založil vylúčenie navrhovateľa na podklade, ktorý nie je spôsobilý naplniť účel predmetného ustanovenia. Za týchto okolností podľa navrhovateľa nie je možné považovať predmetnú negatívnu referenciu za materiálne relevantný podklad pre aplikáciu § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní, a už vôbec nie za zákonný dôvod na vylúčenie navrhovateľa z predmetnej verejnej súťaže.
77. Vo vzťahu k časti označenej ako „Právne (a skutkové) podklady na nariadenie predbežného opatrenia“ navrhovateľ uvádza, že účelom námietkového konania je podľa zákona o verejnom obstarávaní preskúmanie zákonnosti postupu verejného obstarávateľa pri zadávaní zákazky

a posúdenie súladu jeho postupu s právnymi predpismi na základe objektívne zisteného skutkového stavu. Zároveň navrhovateľ poukazuje na to, že v prípade, ak úrad dospeje k záveru o nezákonnosti postupu kontrolovaného, zjednanie nápravy spravidla spočíva v zrušení nezákonného rozhodnutia o vylúčení uchádzača a v jeho opätovnom zaradení do procesu verejného obstarávania, vrátane riadneho posúdenia jeho ponuky. Navrhovateľ zároveň zdôrazňuje, že samotné podanie námietok nemá podľa zákona o verejnom obstarávaní odkladný účinok. To podľa jeho názoru znamená, že bez prijatia dočasných ochranných opatrení môže kontrolovaný pokračovať v zadávacom konaní spôsobom, ktorý v konečnom dôsledku znemožní dosiahnutie účelu konania o námietkach, a to aj v prípade, ak by boli námietky dôvodné. Vo vzťahu k predmetnému prípadu navrhovateľ uvádza, že existuje dôvodná obava, že kontrolovaný bude v zadávacom konaní pokračovať, a to najmä pokračovaním vo vyhodnocovaní ponúk ostatných uchádzačov, výberom úspešného uchádzača a prípadne aj uzavretím zmluvy. Takýto postup by podľa navrhovateľa mal za následok vznik nezvratných skutkových a právnych následkov, keďže ani prípadné neskoršie konštatovanie nezákonnosti jeho vylúčenia by už nemohlo viesť k reálnemu a plnohodnotnému obnoveniu jeho súťažného postavenia v predmetnej verejnej súťaži. Navrhovateľ má za to, že pokračovanie v konaní by mohlo viesť najmä k ohrozeniu účelu námietkového konania, keďže by mohla byť uzavretá zmluva na základe ponuky, ktorá nie je ekonomicky najvýhodnejšia, k vzniku reálneho rizika značnej škody na verejných financiách v prípade výberu ponuky s vyššou cenou, ako aj k vzniku škody na jeho strane, najmä vo forme ušlého zisku, keďže navrhovateľ predložil ponuku s najnižšou cenou a mal reálnu šancu na získanie zákazky.

78. Navrhovateľ poukazuje na § 173 ods. 11 zákona o verejnom obstarávaní, podľa ktorého je úrad oprávnený vydať predbežné opatrenie, ktorým pozastaví konanie verejného obstarávateľa a/alebo rozhodne, že lehoty určené verejným obstarávateľom alebo lehoty plynúce verejnemu obstarávateľovi podľa zákona o verejnom obstarávaní neplynú, a to najdlhšie do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia podľa § 174 alebo § 175 zákona o verejnom obstarávaní. Zmyslom tohto inštitútu je podľa navrhovateľa zabezpečiť, aby výkon dozoru a preskúvanie zákonnosti postupu verejného obstarávateľa neboli vyprázdnené ďalším pokračovaním v konaní, ktoré by vytvorilo nezvratný stav. Navrhovateľ zároveň uvádza, že predbežné opatrenie má v systéme verejného obstarávania ochrannú a preventívnu funkciu, keďže nejde o prejudikovanie výsledku námietkového konania, ale o zachovanie efektivity tohto konania. V predmetnom prípade považuje nariadenie predbežného opatrenia za primerané, keďže by dočasne obmedzilo len procesný postup kontrolovaného, nie jeho konečné rozhodovacie oprávnenia, a zároveň za nevyhnutné, keďže bez jeho nariadenia podľa navrhovateľa hrozí zmarenie účelu námietkového konania. Zároveň navrhovateľ poukazuje na to, že ide o opatrenie v súlade s verejným záujmom, keďže chráni hospodárnosť, hospodársku súťaž a verejné financie. Navrhovateľ dodáva, že dočasné pozastavenie námietkového konania nepredstavuje neprimeraný zásah do práv kontrolovaného, keďže ide o časovo obmedzené opatrenie viazané výlučne na právoplatné skončenie námietkového konania.
79. Na záver tejto časti navrhovateľ uvádza, že v predmetnom prípade sú splnené všetky zákonné aj materiálne predpoklady na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 173 ods. 11 zákona o verejnom obstarávaní, keďže existuje reálne riziko zmarenia účelu konania o námietkach, hrozí vznik škody na verejných financiách aj na jeho strane a predbežné opatrenie predstavuje primeraný a nevyhnutný nástroj ochrany zákonnosti a verejného záujmu.

80. Na základe všetkých vyššie uvedených skutkových a právnych skutočností má navrhovateľ za to, že postup kontrolovaného pri vylúčení navrhovateľa z predmetnej verejnej súťaže je nezákonný, nepreskúmateľný a v rozpore s účelom zákona o verejnom obstarávaní. Navrhovateľ uvádza, že z vykonaného rozboru jednoznačne vyplýva, že kontrolovaný založil vylúčenie navrhovateľa výlučne na existencii negatívnej referencie, bez toho, aby vykonal vlastné materiálne posúdenie jej skutkového základu. Zároveň navrhovateľ poukazuje na to, že dôvody ukončenia referovanej zmluvy sú sporné, právne neukončené a predmetom aktívnej právnej obrany, čo podľa jeho názoru vylučuje ich použitie ako nesporného podkladu pre aplikáciu § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní. Navrhovateľ má ďalej za to, že kontrolovaný porušil povinnosť podľa § 40 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní, keď ho nevyzval na vysvetlenie rozhodujúcich okolností. Zároveň navrhovateľ zdôrazňuje, že predmetná negatívna referencia predstavuje jediný záznam v histórii člena skupiny dodávateľov, a preto nemôže zakladať záver o systémovej nespoľahlivosti. Navrhovateľ ďalej namietá, že kontrolovaný neprípustne aplikoval kolektívnu sankciu voči celej skupine dodávateľov bez individuálneho a vecného posúdenia úloh jednotlivých jej členov. Súčasne navrhovateľ poukazuje na to, že predmet referovanej zmluvy je vecne a technicky nesúvisiaci s predmetom zákazky, z ktorej bol XY vylúčený, a preto nemôže predstavovať materiálne relevantný podklad pre posúdenie spoľahlivosti podľa § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní. Podľa navrhovateľa je postup kontrolovaného zároveň v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou úradu, najmä s rozhodnutím č. 8019-9000/2025 zo dňa 01. 07. 2025, 5103-6000/2024 zo dňa 07. 02. 2024, 9439-6000/2024 zo dňa 27. 05. 2024 a 6668-6000/2025 zo dňa 05. 05. 2025. Navrhovateľ zároveň poukazuje na to, že vylúčením navrhovateľa s najnižšou cenovou ponukou vzniká reálne riziko značnej škody pre štát a deformácie hospodárskej súťaže. Navrhovateľ konštatuje, že kontrolovaný sa v predmetnej veci odklonil od hranice zákonného postupu vymedzenej rozhodovacou praxou úradu a nahradil zákonom predpokladané materiálne posúdenie formalistickým preberaním údajov z evidencie referencií. Takýto postup je podľa navrhovateľa nezlučiteľný s princípmi právnej istoty, proporcionality a hospodárnosti.
81. Navrhovateľ v petite svojich námietok navrhuje, aby úrad podľa § 175 ods. 1 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní po preskúmaní postupu kontrolovaného rozhodol tak, že nariadi kontrolovanému odstrániť protiprávny stav spočívajúci v nezákonnom vylúčení navrhovateľa, a to zrušením rozhodnutia o vylúčení navrhovateľa, jeho opätovným zaradením do procesu verejnej súťaže a pokračovaním vo verejnej súťaži opätovným posúdením splnenia podmienok účasti navrhovateľa v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní, najmä vykonaním materiálneho posúdenia všetkých relevantných skutkových okolností, rešpektovaním zásady proporcionality a v prípade existencie pochybností postupom podľa § 40 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní. Zároveň navrhovateľ navrhuje, aby úrad podľa § 173 ods. 11 zákona o verejnom obstarávaní nariadil predbežné opatrenie, ktorým pozastaví postup kontrolovaného a rozhodne, že do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vydaného v konaní o námietkach podľa § 174 alebo § 175 zákona o verejnom obstarávaní neplynú lehoty, ktoré kontrolovanému ustanovuje zákon o verejnom obstarávaní, ako ani lehoty určené kontrolovaným v predmetnej verejnej súťaži.

Začatie preskúmania úkonov kontrolovaného

82. Podľa § 171 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní námietkové konanie sa začína dňom doručenia námietok úradu. Na základe uvedeného úrad konštatuje, že námietkové konanie začalo **dňa 23. 12. 2025**.
83. Podľa § 173 ods. 1 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní je kontrolovaný povinný doručiť úradu písomné vyjadrenie k podaným námietkam a kompletnú dokumentáciu potrebnú na posúdenie namietaných skutočností, a to do piatich pracovných dní odo dňa doručenia námietok kontrolovanému, ak ide o námietkové konanie; úrad neprihliada na písomné vyjadrenie k podaným námietkam a dôkazy doručené kontrolovaným po uplynutí tejto lehoty.
84. Podľa § 173 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní ak ide o elektronickú komunikáciu, dokumentácia sa úradu doručuje sprístupnením elektronickej podoby dokumentácie zriadením prístupu do elektronického prostriedku použitého na elektronickú komunikáciu v lehote podľa odseku 1, pričom súčasťou elektronickej podoby dokumentácie sú aj auditné záznamy o všetkých úkonoch vykonaných v použitom elektronickom prostriedku. Ak kontrolovaný predkladá dokumentáciu alebo jej časť v listinnej podobe, môže úradu doručiť aj fotokópiu tejto dokumentácie, ak zároveň písomne potvrdí, že táto dokumentácia súhlasí s originálnym vyhotovením dokumentácie. Kontrolovaný môže nahliadať do dokumentácie ním doručenej úradu. Ak sa preskúmanie úkonov kontrolovaného nezačne, úrad bez zbytočného odkladu poskytnutú dokumentáciu vráti.
85. Kontrolovaný dňa 29. 12. 2025 doručil úradu písomné vyjadrenie k námietkam navrhovateľa označené ako „Písomné vyjadrenie kontrolovaného k námietkam uchádzača xxxxxx“ zo dňa 26. 12. 2025 (ďalej len „vyjadrenie“), súčasťou ktorého boli prihlasovacie údaje do IS TENDERIA, čím kontrolovaný sprístupnil úradu elektronickú podobu dokumentácie v súlade s § 173 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní.
86. Úrad v rámci skúmania splnenia procesných podmienok podmieňujúcich konanie vo veci zistil, že námietky navrhovateľa doručené úradu elektronicke dňa 23. 12. 2025 prostredníctvom splnomocnenca obsahovali ako prílohu kópiu (sken) listinnej vyhotovenej plnej moci zo dňa 05. 12. 2025, ktorá bola podpísaná kvalifikovaným elektronickým podpisom osobou konajúcou v mene spoločnosti splnomocnenca. V nadväznosti na uvedené úrad v zmysle § 170 ods. 12 zákona o verejnom obstarávaní adresoval navrhovateľovi dňa 09. 01. 2026 „Výzvu na odstránenie nedostatkov podania“, keďže mal za to, že námietky navrhovateľa doručené úradu v elektronickej podobe dňa 23. 12. 2025 neboli podpísané v súlade s ustanovením § 170 ods. 5 písm. g) v spojení s § 170 ods. 9 písm. b) zákona o verejnom obstarávaní a s ustanovením § 23 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona o e-Governmente. Vo výzve úrad vyzval navrhovateľa na doplnenie náležitosti podania podľa § 170 ods. 5 písm. g) zákona o verejnom obstarávaní a na odstránenie zistených nedostatkov v lehote 3 pracovných dní odo dňa doručenia výzvy. Navrhovateľ (splnomocnenec) dňa 14. 01. 2026 doručil úradu podanie, ktorého obsahom bolo plnomocenstvo predložené vo forme zaručenej konverzie pôvodnej listinnej podoby dokumentu do podoby elektronickej, ktorými tento preukázal existenciu plnej moci na realizáciu úkonov v mene splnomocniteľa, t. j. navrhovateľa, čím podľa § 170 ods. 5 zákona o verejnom obstarávaní došlo k splneniu obligatórnych náležitostí podania a úrad tak mohol ďalej pokračovať v konaní.

Písomné vyjadrenie kontrolovaného k námietkam navrhovateľa

87. K namietanému „prílišnému formalizmu“ a povinnosti skúmať „materiálnu pravdu“ kontrolovaný uvádza, že navrhovateľ v námietkach tvrdí, že kontrolovaný postupoval formalisticky, keď sa oprel výlučne o zápis v registri referencií a neskúmal skutkové okolnosti vzniku negatívnej referencie. Kontrolovaný tento argument zásadne odmieta a uvádza, že register referencií vedený úradom je oficiálnym informačným systémom verejnej správy a údaje v ňom zapísané majú charakter verejnej listiny. Podľa § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní je verejný obstarávateľ oprávnený (a v záujme ochrany verejných zdrojov povinný) vylúčiť uchádzača, ak preukázateľne porušil povinnosti, čo viedlo k odstúpeniu od zmluvy. Existencia platného záznamu o neuspokojivom plnení (referencia č. xxxxxxxx) je podľa kontrolovaného objektívnou skutočnosťou. Kontrolovaný uvádza, že uchádzač nemôže žiadať ani očakávať, že verejný obstarávateľ bude v procese vyhodnocovania podmienok účasti nahrádzať činnosť súdov a vykonávať dokazovanie o tom, či bolo odstúpenie od zmluvy iného verejného obstarávateľa oprávnené. Podľa kontrolovaného by akceptovanie argumentácie navrhovateľa viedlo k situácii, v ktorej by každý verejný obstarávateľ musel ad hoc preskúmať oprávnenosť konania iných verejných obstarávateľov, čo by popieralo zmysel existencie centralizovaného registra referencií. Kontrolovaný uvádza, že jeho postup nebol formalizmom, ale rešpektovaním platného právneho stavu zachyteného v úradnej evidencii. Kontrolovaný zároveň poukazuje na formu a druh zákazky, v ktorej obstarávateľ ZZ, odstúpil od zmluvy, pričom uvádza, že rovnako ako v prípade obstarávaného predmetu zákazky sa jednalo o zákazku, v ktorej bol dodávateľ povinný objednávateľovi pred začatím prác odovzdať vypracovanú projektovú dokumentáciu. Kontrolovaný zdôrazňuje, že verejný obstarávateľ nesie zodpovednosť za hospodárne nakladanie s verejnými prostriedkami, čo mu ukladá povinnosť nepodstupovať neprimerané ekonomické riziko pri uzatváraní zmluvných vzťahov. Uzavretie zmluvy so subjektom, ktorý v nedávnej minulosti preukázateľne zlyhal pri plnení zákazky podobného charakteru a rozsahu, čo viedlo k odstúpeniu od zmluvy, by podľa kontrolovaného predstavovalo porušenie princípu hospodárnosti, keďže rozhodnutie o spolupráci s konkrétnym dodávateľom musí byť podložené garanciou spoľahlivosti, ktorá v tomto prípade absentuje. Kontrolovaný zároveň uvádza, že akceptovanie argumentácie navrhovateľa by viedlo k porušeniu princípu nediskriminácie a rovnakého zaobchádzania vo vzťahu k ostatným uchádzačom. Ak by kontrolovaný prehliadol závažné pochybenie navrhovateľa, a to pod zámienkou skúmania tzv. „materiálnej pravdy“ nad rámec svojich kompetencií, znevýhodnil by tým ostatných uchádzačov, ktorí si svoje záväzky plnia riadne a nemajú v registri referencií evidované žiadne negatívne záznamy. Kontrolovaný zdôrazňuje, že transparentnosť procesu verejného obstarávania vyžaduje, aby pravidlá platili pre všetkých uchádzačov rovnako, pričom existencia negatívnej referencie predstavuje objektívnu prekážku, ktorú nemožno svojvoľne ignorovať bez toho, aby sa verejný obstarávateľ vystavil riziku netransparentného konania. Kontrolovaný konštatuje, že jeho postup nebol prejavom formalizmu, ale nevyhnutným opatrením smerujúcim k eliminácii ekonomického rizika a k zabezpečeniu toho, aby verejné prostriedky boli vynaložené na plnenie, ktoré bude realizované spoľahlivým partnerom.
88. Kontrolovaný k namietanému priebehu súdnych sporov a neexistencii právoplatného rozhodnutia uvádza, že navrhovateľ v námietkach namieta prebiehajúce súdne spory a tvrdí, že nemôže byť považovaný za nespoľahlivého, kým o jeho vine nebude právoplatne

rozhodnuté. Navrhovateľ pritom konkrétne uvádza, že vedie tri civilné spory na Mestskom súde Bratislava III a zároveň správnu žalobu na Správnom súde v Bratislave vedenú pod sp. zn. xxxxxxxx, ktorou sa domáha preskúmania zákonnosti rozhodnutia úradu. Kontrolovaný túto argumentáciu považuje z hľadiska účelu zákona o verejnom obstarávaní za právne neudržateľnú a v celom rozsahu ju odmieta. Kontrolovaný poukazuje na to, že samotné podanie žaloby, či už civilnej alebo správnej, nemá automatický odkladný účinok vo vzťahu k účinkom negatívnej referencie evidovanej v zozname. Kým príslušný orgán právoplatne nerozhodne inak, napríklad o neplatnosti odstúpenia od zmluvy, právny úkon odstúpenia sa podľa kontrolovaného považuje za platný a vyvoláva právne účinky. Z tohto dôvodu prebiehajúce súdne konania nemajú vplyv na aktuálnu platnosť a účinnosť evidovanej referencie. Kontrolovaný zároveň uvádza, že samotná skutočnosť, že navrhovateľ podal správnu žalobu proti rozhodnutiu úradu, považuje za potvrdenie správnosti svojho postupu a dôvodnosti vylúčenia. Podľa kontrolovaného priznanie navrhovateľa, že podal správnu žalobu proti rozhodnutiu úradu, potvrdzuje, že mechanizmus ochrany práv podľa § 12 zákona o verejnom obstarávaní bol zo strany navrhovateľa využitý, avšak s negatívnym výsledkom. Kontrolovaný ďalej uvádza, že podľa § 12 ods. 8 zákona o verejnom obstarávaní má dodávateľ právo žiadať o úpravu referencie. Ak navrhovateľ podal správnu žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia úradu vedenú pod sp. zn. xxxxxxxx, z uvedeného podľa kontrolovaného logicky vyplýva, že úrad ako správca registra referencií a dozorný orgán už posúdil námietky navrhovateľa voči referencii a odmietol ich, čím potvrdil jej platnosť a opodstatnenosť. Kontrolovaný zdôrazňuje, že pre neho je táto skutočnosť záväzná. Kontrolovaný uvádza, že nie je nadriadeným orgánom úradu a neprislúcha mu prehodnocovať právoplatné rozhodnutia tohto orgánu. Ak úrad, ktorý disponuje zákonnou kompetenciou viesť register referencií, rozhodol, že predmetná referencia má v registri zostať, (čoho dôkazom je, že ju navrhovateľ musí napádať na súde), kontrolovaný nemôže svojvoľne rozhodnúť inak a túto referenciu ignorovať. Podľa kontrolovaného sa v danom prípade uplatňuje prezumpcia správnosti verejnej listiny a právoplatných rozhodnutí orgánov verejnej správy. Kým správny súd právoplatne nerozhodne o zrušení rozhodnutia úradu alebo o odklade jeho vykonateľnosti, referencia je v právnom zmysle perfektná, platná a účinná. Súdne konania, na ktoré sa navrhovateľ odvoláva, nemajú automatický odkladný účinok, a ak by kontrolovaný čakal na ich skončenie, nerešpektoval by aktuálny právny stav potvrdený rozhodnutím úradu. Kontrolovaný tvrdí, že navrhovateľ sa nemôže domáhať nápravy prostredníctvom námietok proti vylúčeniu v situácii, keď úrad v samostatnom konaní potvrdil platnosť referencie. Akceptovanie argumentácie navrhovateľa by podľa kontrolovaného znamenalo, že by musel ignorovať stanovisko úradu, čo je z hľadiska princípu právnej istoty neprípustné.

89. Kontrolovaný k namietanému porušeniu princípu proporcionality uvádza, že navrhovateľ v námietkach namieta neprimeranosť vylúčenia s poukazom na to, že ide o jediné pochybenie v histórii spoločnosti a že navrhovateľ predložil ponuku s najnižšou cenou. S touto argumentáciou sa kontrolovaný nestotožňuje. Podľa kontrolovaného princíp proporcionality nemožno vykladať ako povinnosť verejného obstarávateľa akceptovať riziko pri nakladaní s verejnými prostriedkami. Ustanovenie § 40 ods. 8 zákona o verejnom obstarávaní nevyžaduje opakované porušenia povinností; na naplnenie skutkovej podstaty postačuje aj jediné závažné porušenie, ktoré viedlo k odstúpeniu od zmluvy. Odstúpenie od zmluvy pritom v obchodnom práve predstavuje inštitút ultima ratio, teda krajné riešenie, ku ktorému sa pristupuje až pri podstatnom porušení zmluvných povinností. Kontrolovaný ďalej poukazuje na to, že v kontexte predmetu zákazky, ktorým je výstavba pavilónu jednodňovej chirurgie, ide o investíciu do kritickej infraštruktúry zdravotnej starostlivosti. Akékoľvek omeškanie

alebo nekvalitné plnenie, ktoré boli dôvodom negatívnej referencie, by malo priamy dopad na poskytovanie zdravotnej starostlivosti pacientom. Z tohto dôvodu je riziko spojené s navrhovateľom, vo vzťahu ku ktorému musel iný verejný obstarávateľ pristúpiť k odstúpeniu od zmluvy, v danom prípade podľa kontrolovaného neakceptovateľné. Kontrolovaný zároveň uvádza, že argumentácia najnižšou cenou je irelevantná v situácii, keď existuje dôvodná pochybnosť o schopnosti uchádzača dielo riadne a včas dokončiť. Stavba, ktorá nebude dokončená, ako tomu bolo v prípade referovanej zákazky, predstavuje podľa kontrolovaného pre štát najdrahšie riešenie.

90. Kontrolovaný k tvrdeniam navrhovateľa, ktorý namieta porušenie § 40 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní, keďže ho kontrolovaný pred vylúčením nevyzval na vysvetlenie informácií týkajúcich sa negatívnej referencie. Kontrolovaný túto argumentáciu odmieta ako právne irelevantnú, keďže vychádza z nesprávneho výkladu citovaného ustanovenia. Podľa § 40 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní je verejný obstarávateľ povinný písomne požiadať uchádzača o vysvetlenie alebo doplnenie predložených dokladov len v prípade, ak z týchto dokladov nemožno posúdiť ich platnosť alebo splnenie podmienky účasti. Z gramatického aj logického výkladu tohto ustanovenia podľa kontrolovaného jednoznačne vyplýva, že povinnosť ako aj oprávnenie žiadať vysvetlenie sa viaže výlučne na situácie, v ktorých sú doklady predložené samotným uchádzačom v rámci jeho ponuky nejasné, neúplné alebo zmätočné. Podľa kontrolovaného v predmetnom prípade však dôvodom vylúčenia nebola nejasnosť dokladov predložených uchádzačom v jeho ponuke. Dôvodom vylúčenia bola existencia negatívnej referencie, ktorá má povahu verejnej listiny a je evidovaná v úradnom registri referencií vedenom úradom. Kontrolovaný teda neposudzoval doklady predložené uchádzačom, ale vychádzal z objektívne zistenej skutočnosti zachytenej v informačnom systéme verejnej správy. Keďže negatívna referencia nepredstavuje „predložený doklad“ v zmysle § 40 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní, nebola podľa kontrolovaného naplnená základná zákonná hypotéza na aplikáciu tohto inštitútu. V danej situácii preto kontrolovaný nielenže nemal povinnosť využiť inštitút vysvetlenia, ale tento inštitút ani nebolo možné zákonne použiť. Kontrolovaný zároveň uvádza, že § 40 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní výslovne vymedzuje prípady, v ktorých sa má postupovať pri nejasnostiach v predložených dokladoch. Ak by kontrolovaný žiadal vysvetlenie jasného, verejne dostupného a platného záznamu evidovaného v registri referencií, konal by v rozpore so zákonom o verejnom obstarávaní, keďže tento inštitút je určený na odstraňovanie pochybností v dokladoch predložených uchádzačom, nie na spochybňovanie verejných listín. Takýto postup by bol podľa kontrolovaného zároveň diskriminačný voči ostatným uchádzačom, ktorí negatívnu referenciu evidovanú nemajú. Vytvorenie osobitného priestoru na „vysvetľovanie“ nezvratnej skutočnosti, akou je odstúpenie od zmluvy, len pre jedného uchádzača by predstavovalo neprípustné zvýhodnenie subjektu, ktorý porušil svoje povinnosti, oproti uchádzačom, ktorí postupujú v súlade s pravidlami verejného obstarávania.
91. Záverom kontrolovaný uvádza, cit.: **„vylúčenie uchádzača bolo zákonné, dôvodné a nevyhnutné. Kontrolovaný postupoval s odbornou starostlivosťou s cieľom chrániť verejný záujem a zabezpečiť úspešnú realizáciu projektu. Námietky navrhovateľa vnímame ako účelovú snahu o zvrátenie legitímneho rozhodnutia, bez reálneho právneho základu.“** Kontrolovaný z uvedených dôvodov navrhuje, aby úrad námietky v celom rozsahu zamietol.

Právny rámec

92. Podľa § 10 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní verejný obstarávateľ a obstarávateľ sú povinní pri zadávaní zákaziek, koncesií a pri súťaži návrhov postupovať podľa tohto zákona.
93. Podľa § 10 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní verejný obstarávateľ a obstarávateľ musia dodržať princíp rovnakého zaobchádzania, princíp nediskriminácie hospodárskych subjektov, princíp transparentnosti, princíp proporcionality a princíp hospodárnosti a efektívnosti.
94. Podľa § 12 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní referenciou na účely tohto zákona je elektronický dokument, ktorý obsahuje potvrdenie o dodaní tovaru, uskutočnení stavebných prác alebo poskytnutí služby. Referencia obsahuje
- a) meno a priezvisko, obchodné meno alebo názov, adresu pobytu, sídlo alebo miesto podnikania, identifikačné číslo dodávateľa alebo dátum narodenia, ak nebolo pridelené identifikačné číslo, (...)
 - h) hodnotenie plnenia, najmä hodnotenie, či plnenie bolo dodané v rozsahu, kvalite a spôsobom podľa zmluvy alebo koncesnej zmluvy a či celkovo bolo uspokojivé alebo neuspokojivé, (...)
 - i) informáciu, či došlo k odstúpeniu od zmluvy, koncesnej zmluvy alebo rámcovej dohody zo strany verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa z dôvodu podstatného porušenia povinnosti dodávateľa (...).
95. Podľa § 12 ods. 9 zákona o verejnom obstarávaní ak verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ nevyhoví žiadosti dodávateľa podľa odseku 8, je dodávateľ oprávnený podať úradu návrh na úpravu referencie, ku ktorému priloží dôkazy o dodaní tovaru, uskutočnení stavebných prác alebo poskytnutí služby, a to do
- a) 30 dní odo dňa zápisu opravenej referencie do evidencie referencií, ak verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ nevyhoví žiadosti dodávateľa v plnom rozsahu, alebo
 - b) 30 dní odo dňa uplynutia lehoty na úpravu referencie verejným obstarávateľom alebo obstarávateľom podľa odseku 8, ak verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ neupravil referenciu v lehote podľa odseku 8.
96. Podľa § 12 ods. 10 zákona o verejnom obstarávaní evidencia referencií po predložení návrhu a dôkazov podľa odseku 9 si úrad vyžiada stanovisko od verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa. Ak úrad dospeje k záveru, že sú dôvody na úpravu referencie, náležite upraví referenciu namiesto verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa, a to do 15 pracovných dní.
97. Podľa § 40 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ písomne požiada uchádzača alebo záujemcu o vysvetlenie alebo doplnenie predložených dokladov, ak z predložených dokladov nemožno posúdiť ich platnosť alebo splnenie podmienky účasti. Verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ môže v súvislosti s dôvodom na vylúčenie podľa odseku 6 písomne požiadať uchádzača alebo záujemcu o vysvetlenie. (...)
98. Podľa § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní verejný obstarávateľ a obstarávateľ môžu vylúčiť kedykoľvek počas verejného obstarávania uchádzača alebo záujemcu, ak sa v predchádzajúcich troch rokoch od vyhlásenia alebo preukázateľného začatia verejného obstarávania dopustil pri plnení zákazky alebo koncesie podstatného porušenia zmluvných povinností, v dôsledku čoho verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ odstúpil od zmluvy alebo mu bola spôsobená závažná škoda alebo iná závažná ujma.

Právne posúdenie úradom

Úrad preskúmal postup kontrolovaného v predmetnej verejnej súťaži v rozsahu namietaných skutočností a po zhodnotení všetkých podkladov, najmä dokumentácie predloženej kontrolovaným, vyjadrenia kontrolovaného k podaným námietkam a navrhovateľom namietaných skutočností, konštatuje nasledovné:

99. V závislosti od predmetu zákazky, typu kontrolovaného a predpokladanej hodnoty zákazky v celkovej výške 11 739 200,- EUR bez DPH, ide o nadlimitnú zákazku na uskutočnenie stavebných prác, zadávanú postupom tzv. super reverznej verejnej súťaže v zmysle § 66 ods. 7 písm. b) zákona o verejnom obstarávaní. Zákazka sa nedelí na časti. Zákazka nie je financovaná z fondov EÚ. V lehote na predkladanie ponúk, ktorá bola kontrolovaným určená na deň 12. 12. 2025 o 08:00 hod., ponuku predložili traja uchádzači, vrátane navrhovateľa. Otváranie ponúk sa uskutočnilo dňa 12. 12. 2025 o 08:01 hod. Kontrolovaný dňa 15. 12. 2025 odoslal navrhovateľovi oznámenie o vylúčení. V reakcii na predmetný úkon kontrolovaného navrhovateľ dňa 23. 12. 2025 doručil úradu námietky smerujúce podľa § 170 ods. 3 písm. d) zákona o verejnom obstarávaní proti vylúčeniu.

100. V oznámení o vylúčení kontrolovaný uviedol, cit.: „(...)

c) Právny rámec

Podľa §40 ods. 8 písmeno a) zákona o verejnom obstarávaní môže verejný obstarávateľ vylúčiť kedykoľvek počas verejného obstarávania uchádzača alebo záujemcu, ak sa v predchádzajúcich troch rokoch od vyhlásenia alebo preukázateľného začatia verejného obstarávania dopustil pri plnení zákazky alebo koncesie podstatného porušenia zmluvných povinností, v dôsledku čoho verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ odstúpil od zmluvy alebo mu bola spôsobená závažná škoda alebo iná závažná ujma.

d) Predmet

V informačnom systéme verejnej správy, ktorým je evidencia referencií bola zverejnená referencia č. xxxxxxxx.

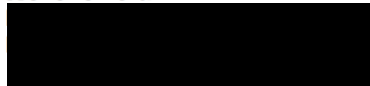
Zo zverejnenej referencie vyplýva, že uchádzač, ktorým je člen skupiny dodávateľov, spoločnosť XY., v predchádzajúcich troch rokoch pri plnení zákazky podstatne porušil zmluvné povinnosti, v dôsledku čoho verejný obstarávateľ, ZZ, odstúpil od zmluvy.

Na základe uvedeného verejný obstarávateľ uchádzača, ktorým je xxxxxx, z dôvodu podľa §40 ods. 8 písm, a) vylučuje.

(...)“.

101. Úrad poukazuje na zverejnenú referenciu č. xxxxxxxx v evidencii referencií, ktorá je zároveň prílohou oznámenia o vylúčení a v ktorej je uvedené, cit.: „

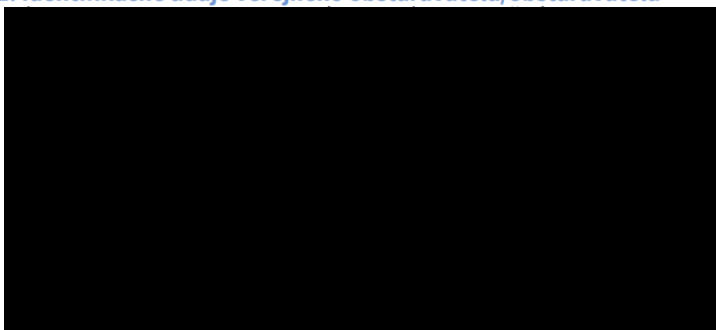
Referencia

1. Základné údaje

2. Identifikačné údaje verejného obstarávateľa/obstarávateľa

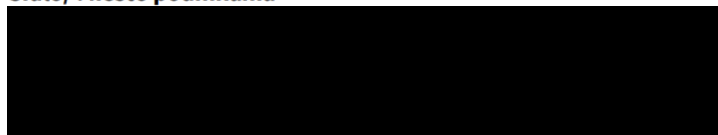
3. Identifikácia dodávateľa

3.1 Dodávateľ

3.1.1 Dodávateľ 1 (hlavný)

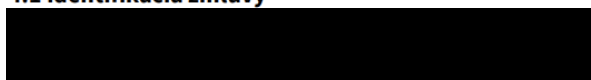

Sídlo/ Miesto podnikania

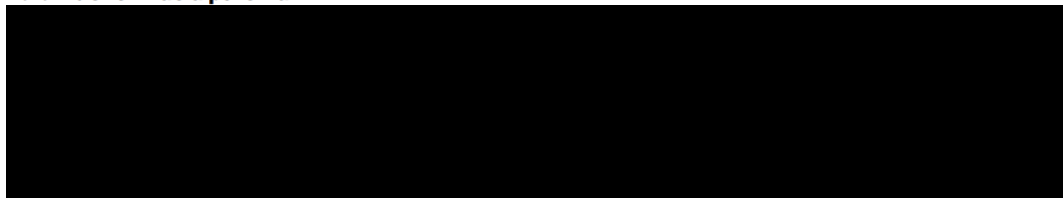
4. Identifikácia plnenia podľa zmluvy alebo koncesnej zmluvy

4.1 Identifikácia zmluvy

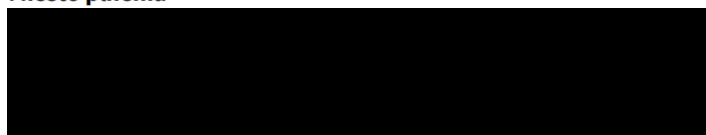

4.2 Identifikácia plnenia

4.2.1 Identifikácia plnenia 1

Miesto plnenia

Trvanie

Dátum skončenia alebo zániku zmluvy, koncesnej zmluvy alebo rámcovej dohody: 03.02.2024

4.3 Hodnotenie kvality plnenia

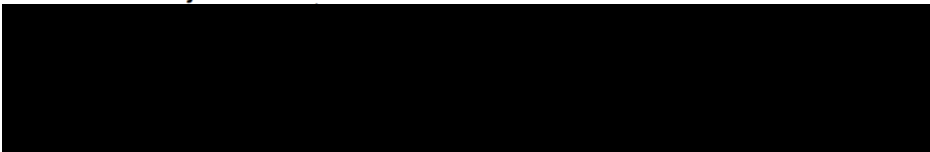
Hodnotenie plnenia: Neuspokojivé

Odôvodnenie, či plnenie bolo dodané v rozsahu, kvalite a spôsobom podľa zmluvy alebo koncesnej zmluvy: V zmysle Zmluvy bol Zhotoviteľ povinný vypracovať a odovzdať Dokumentáciu pre realizáciu stavby (ďalej len „DRS“) v rozsahu a v kvalite podrobne definovanej vo Zväzku 3 - Opis predmetu zákazky, do 120 dní od Dátumu začatia prác, pričom garanciou kvality DRS bola osoba Kľúčového odborníka 3 (ďalej len „KO3“), disponujúca požadovanou odbornosťou podrobne definovanou vo Zväzku 4 - Podmienky účasti. Zhotoviteľ až do dňa odstúpenia od Zmluvy zo strany Objednávateľa nedodal Objednávateľovi DRS v rozsahu a v kvalite požadovanej v Zmluve a v Opise predmetu zákazky (DRS disponovala mnohými právnymi ako aj technickými vadami a nezohľadňovala požiadavky Objednávateľa uvedené v Zmluve ako aj v Opise predmetu zákazky).

Predčasné ukončenie zmluvy, koncesnej zmluvy verejným obstarávateľom alebo obstarávateľom z dôvodu podstatného porušenia povinností dodávateľa: Áno

5. Dodatočné informácie

5.1 Označenie verejného obstarávania

“.

102. Navrhovateľ v podaných námietkach namieta nezákonnosť rozhodnutia kontrolovaného premietnutého v oznámení o vylúčení z predmetnej verejnej súťaže, keď uvádza, že kontrolovaný pri aplikácii § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní vychádzal výlučne zo skutočnosti, že vo vzťahu k jednému z členov skupiny dodávateľov je v registri referencií evidovaná negatívna referencia. Navrhovateľ má za to, že samotná existencia negatívnej referencie alebo skutočnosť, že došlo k odstúpeniu od zmluvy, ešte nemôže automaticky viesť k záveru o nespoľahlivosti hospodárskeho subjektu a k jeho vylúčeniu z verejnej súťaže, pričom je potrebné posudzovať konkrétne okolnosti prípadu. V tejto súvislosti navrhovateľ poukazuje na to, že ide o ojedinelý negatívny záznam, ktorý podľa jeho názoru nevykazuje znaky opakovaného, systematického alebo dlhodobého porušovania zmluvných povinností, a preto jeho aplikácia ako dôvodu na vylúčenie predstavuje neprimeraný zásah do práv uchádzača. Zároveň navrhovateľ poukazuje na to, že skutkový stav týkajúci sa predmetnej referencie nie je podľa jeho názoru ustálený, keďže oprávnenosť odstúpenia od zmluvy, ako aj zákonnosť zápisu negatívnej referencie sú predmetom prebiehajúcich súdnych konaní. Navrhovateľ ďalej namieta, že kontrolovaný mal v danej situácii povinnosť postupovať v súlade s § 40 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní a vyzvať ho na vysvetlenie, keďže rozhodnutie o vylúčení bolo podľa jeho tvrdení prijaté bez toho, aby mu bola poskytnutá možnosť vyjadriť sa k okolnostiam, z ktorých kontrolovaný vychádzal.
103. Kontrolovaný trvá na tom, že rozhodnutie o vylúčení navrhovateľa bolo vydané v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní, a námietky navrhovateľa považuje v celom rozsahu za nedôvodné. Kontrolovaný odmieta tvrdenie navrhovateľa o formalistickom postupe a uvádza, že register referencií je oficiálnym informačným systémom verejnej správy, pričom existencia negatívnej referencie evidovanej v registri predstavuje skutočnosť, z ktorej je verejný obstarávateľ oprávnený vychádzať. Kontrolovaný zároveň uvádza, že prebiehajúce súdne konania nemajú vplyv na účinky negatívnej referencie a poukazuje na to, že navrhovateľ využil mechanizmus ochrany podľa § 12 zákona o verejnom obstarávaní, pričom úrad

ako správca registra referencií referenciu ponechal v registri. K namietanej neprimeranosti vylúčenia kontrolovaný uvádza, že ustanovenie § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní nevyžaduje opakované porušenia povinností a postačuje jedno porušenie, ktoré viedlo k odstúpeniu od zmluvy. Zároveň kontrolovaný uvádza, že v danom prípade nebol povinný využiť inštitút vysvetlenia podľa § 40 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní.

104. V kontexte vyššie uvedeného je v danom prípade úlohou úradu posúdiť, či vylúčenie navrhovateľa z predmetnej verejnej súťaže bolo uskutočnené v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní, jeho princípmi a na podklade náležite zisteného skutkového stavu. Za účelom vyhodnotenia predmetných skutočností úrad posúdi, či kontrolovaný pri skúmaní a vyhodnocovaní predpokladov odôvodňujúcich uplatnenie fakultatívneho vylučovacieho dôvodu na vylúčenie podľa § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní vykonal, resp. neopomenul vykonať úkony, ktoré mu vyplývajú zo zákona o verejnom obstarávaní. Zároveň úrad posúdi, či sú splnené podmienky pre uplatnenie fakultatívneho dôvodu vylúčenia podľa § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní.
105. Úrad uvádza, že kontrolovaný v oznámení o vylúčení identifikoval dôvod na vylúčenie podľa § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní, a teda kontrolovaný pristúpil k vylúčeniu navrhovateľa z verejnej súťaže z dôvodu, že sa v predchádzajúcich troch rokoch od vyhlásenia alebo preukázateľného začatia verejného obstarávania dopustil pri plnení zákazky alebo koncesie podstatného porušenia zmluvných povinností, v dôsledku čoho verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ odstúpil od zmluvy. Úrad v tejto súvislosti uvádza, že verejný obstarávateľ je pri naplnení niektorého vylučovacieho dôvodu podľa zákona o verejnom obstarávaní oprávnený (resp. povinný v závislosti od konkrétnej situácie) rozhodnúť o vylúčení. V **súlade s princípom proporcionality** podľa § 10 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní však k vylúčeniu môže dôjsť až po predchádzajúcom **riadnom zvážení skutkového a právneho stavu a všetkých zákonných možností**, nakoľko ide o prostriedok *ultima ratio*, ktorý sa aplikuje až ako posledná a najkrajnejšia možnosť, a to za situácie, keď cieľ chránený zákonom o verejnom obstarávaní nie je možné dosiahnuť aj inak. V nadväznosti na uvedené, úrad konštatuje, že **vylúčenie musí byť** v každom prípade **opodstatnené a riadne zdôvodnené** a existencia **dôvodu na vylúčenie podľa zákona o verejnom obstarávaní musí byť verejným obstarávateľom náležite preukázaná**. Úrad má teda za to, že k vylúčeniu z verejného obstarávania možno pristúpiť až **na základe riadne zisteného skutkového stavu veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti a za použitia nesporných dôkazných prostriedkov** a takýto postup verejného obstarávateľa nemôže vzbudzovať žiadne pochybnosti o jeho správnosti.
106. Úrad uvádza, že právny základ vylučovacieho dôvodu podľa § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní je daný článkom 57 ods. 4 písm. g) [smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES](#) (ďalej len „smernica“), cit.: „*Verejní obstarávatelé mohou z účasti na postupe obstarávání vyloučit každý hospodársky subjekt alebo od nich môžu členské štáty požadovať, aby z účasti na postupe obstarávania vylúčili ktorýkoľvek hospodársky subjekt, a to v ktorejkoľvek z týchto situácií: ak hospodársky subjekt vykazoval významné alebo pretrvávajúce nedostatky pri plnení niektorej zásadnej požiadavky predchádzajúcej verejnej zákazky, predchádzajúcej zákazky u subjektu obstarávateľa alebo predchádzajúcej koncesie, čo viedlo k predčasnému ukončeniu takejto predchádzajúcej zmluvy, ku škode alebo iným porovnateľným sankciám.*“. V danej súvislosti je vhodné poukázať na aplikačný výklad vyššie

identifikovaného článku, vyplývajúci z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „SD EÚ“), a to napr. na rozsudok SD EÚ z 3. októbra 2019 vo veci [C-267/18](#) Delta Antrepriză de Construcții și Montaj 93 SA proti Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere SA, v ktorom je okrem iného uvedené, cit.: „(...) 25 Zo znenia článku 57 ods. 4 smernice 2014/24 vyplýva, že úmyslom normotvorcu Únie bolo **zveriť výlučne verejnému obstarávateľovi** vo fáze výberu uchádzačov **stanovenie, či má byť záujemca alebo uchádzač vylúčený** z postupu verejného obstarávania (rozsudok z 19. júna 2019, Meca, C 41/18, EU:C:2019:507, bod 34). 26 Táto možnosť každého verejného obstarávateľa vylúčiť uchádzača z postupu verejného obstarávania je osobitne určená na to, aby mu umožnila **posúdiť bezúhonnosť a spoľahlivosť každého z uchádzačov**. Nepovinný dôvod na vylúčenie uvedený v článku 57 ods. 4 písm. g) smernice 2014/24 v spojení s odôvodnením 101 tejto smernice sa opiera o zásadný prvok vzťahu medzi subjektom, ktorému bola zadaná zákazka, a verejným obstarávateľom, ktorým je spoľahlivosť uvedeného subjektu, pričom na tomto prvku je založená dôvera verejného obstarávateľa voči tomuto subjektu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. júna 2019, Meca, C 41/18, EU:C:2019:507, body 29 a 30) 27 Vytvorenie vzťahu dôvery medzi verejným obstarávateľom a hospodárskym subjektom teda predpokladá, že tento verejný obstarávateľ nie je automaticky viazaný posúdením, ktoré vykonal v rámci predchádzajúcej verejnej zákazky iný verejný obstarávateľ, aby bol najmä schopný venovať v čase uplatnenia nepovinných dôvodov na vylúčenie **osobitnú pozornosť zásade proporcionality** (pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. júna 2019, Meca, C 41/18, EU:C:2019:507, body 30 a 32). Táto zásada totiž **vyžaduje, aby verejný obstarávateľ sám preskúmal a posúdil skutkový stav**. V tejto súvislosti, ako uviedol generálny advokát v bode 32 svojich návrhov, zo znenia článku 57 ods. 4 písm. g) smernice 2014/24 vyplýva, že pochybenie, ktorého sa dopustil uchádzač, muselo byť dostatočne závažné na to, aby z hľadiska zásady proporcionality odôvodňovalo predčasné ukončenie zákazky. 28 (...) 29 **Verejnému obstarávateľovi totiž prináleží vykonať svoje vlastné posúdenie správania hospodárskeho subjektu, vo vzťahu ku ktorému došlo k predčasnému ukončeniu verejnej zákazky**. V tejto súvislosti musí starostlivo a nestranne preskúmať na základe všetkých relevantných dôkazov, najmä rozhodnutia o predčasnom ukončení zákazky, a s ohľadom na zásadu proporcionality, **či je tento subjekt z jeho pohľadu zodpovedný za významné alebo pretrvávajúce nedostatky pri plnení niektorej zásadnej požiadavky, ktorá mu prináležala v rámci uvedenej zákazky, keďže tieto nedostatky môžu spôsobiť narušenie vzťahu dôvery s predmetným hospodárskym subjektom**. (...). “. Uvedené právne závery korešpondujú aj s ustálenou rozhodovacou praxou úradu a predsedu úradu, vyjadrenou napríklad v rozhodnutí úradu č. 5103-6000/2024 zo dňa 07. 02. 2024, v rozhodnutí úradu č. 9439-6000/2024 zo dňa 27. 05. 2024, v rozhodnutí úradu č. [18184-6000/2024](#) zo dňa 03. 02. 2025 ako aj v rozhodnutí predsedu úradu č. 8019-9000/2025 zo dňa 01. 07. 2025, v ktorých boli v obdobných skutkových a právnych situáciách konštatované rovnaké závery k uplatňovaniu fakultatívneho dôvodu vylúčenia podľa § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní. Z uvedeného vyplýva, že **hlavným cieľom a účelom** uvedených nepovinných dôvodov vylúčenia je „vylúčiť hospodárske subjekty, ktorých spoľahlivosť je vážne ohrozená z dôvodu nesprávneho alebo nebanlivostného konania“⁴, pričom **právna úprava zveruje verejnému obstarávateľovi rozhodnutie, či má byť uchádzač vylúčený** z postupu verejného obstarávania. Toto oprávnenie verejného obstarávateľa vylúčiť uchádzača **je osobitne určené na to, aby mu umožnilo posúdiť bezúhonnosť a spoľahlivosť konkrétneho uchádzača**. Predmetné dôvody vylúčenia sa totiž

⁴ [Bod 36 rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-682/21 \(Baltic\)](#)

opierajú o zásadný prvok, ktorým je spoľahlivosť uvedeného subjektu, pričom na tomto prvku je založená dôvera verejného obstarávateľa voči tomuto subjektu. Pri uplatnení tohto fakultatívneho (nepovinného) dôvodu na vylúčenie je preto nevyhnutné venovať **osobitnú pozornosť zásade proporcionality, ktorá vyžaduje, aby verejný obstarávateľ sám preskúmal a posúdil skutkový stav.**⁵

107. Podľa § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní verejný obstarávateľ a obstarávateľ môžu vylúčiť kedykoľvek počas verejného obstarávania uchádzača alebo záujemcu, ak sa v predchádzajúcich troch rokoch od vyhlásenia alebo preukázateľného začatia verejného obstarávania dopustil pri plnení zákazky alebo koncesie podstatného porušenia zmluvných povinností, v dôsledku čoho verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ odstúpil od zmluvy alebo mu bola spôsobená závažná škoda alebo iná závažná ujma. Z uvedeného ustanovenia je zrejmé, že **verejný obstarávateľ môže vylúčiť uchádzača kedykoľvek počas priebehu verejného obstarávania až po súbežnom/kumulatívnom splnení nasledovných podmienok:**

- **časového hľadiska** (v predchádzajúcich troch rokoch od vyhlásenia alebo preukázateľného začatia verejného obstarávania - v tomto námietkovom konaní táto skutočnosť nebola sporná)

- **dopustenia sa podstatného porušenia zmluvných povinností pri plnení zákazky alebo koncesie**

- **následkom čoho verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ odstúpil od zmluvy/mu bola spôsobená závažná škoda/iná závažná ujma**

a všetky tieto podmienky vie verejný obstarávateľ **preukázať**. To znamená, že pri uplatnení tohto vylučovacieho dôvodu je **dôkazné bremeno na verejnom obstarávateľovi**.

108. V kontexte vyššie uvedených zákonných ustanovení, rozhodovacej praxe úradu, predsedu úradu a judikatúry SD EÚ má úrad za to, že k možnosti rozhodnúť o vylúčení uchádzača, aplikujúc fakultatívny (nepovinný) vylučovací dôvod podľa § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní, môže verejný obstarávateľ pristúpiť za predpokladu, že v súlade s princípom proporcionality **vykoná svoje vlastné posúdenie správania sa hospodárskeho subjektu v skoršom zmluvnom vzťahu pri plnení verejnej zákazky za účelom posúdenia jeho spoľahlivosti, na ktorej je založený jeho vzťah dôvery k hospodárskemu subjektu.** Uvedené znamená, že verejný obstarávateľ za účelom preukázania nespoľahlivosti hospodárskeho subjektu (ak chce aplikovať vylúčenie pre podstatné porušenie zmluvných povinností) musí byť **schopný sám náležite preukázať naplnenie skutkových okolností predvídaných hypotézou § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní**, a teda že dotknutý hospodársky subjekt sa v období predchádzajúcich troch rokov pred vyhlásením ním zadávanej zákazky **objektívne dopustil určitého podstatného porušenia zmluvných vzťahov**, ktoré viedlo k predčasnému ukončeniu zmluvy alebo ním bola spôsobená závažná škoda alebo iná závažná ujma. Možnosť vylúčiť záujemcov alebo uchádzačov, ktorých plnenie v prípade predchádzajúcich verejných zákaziek bolo poznačené veľkými nedostatkami, pokiaľ ide o podstatné požiadavky, napríklad nedodaním alebo neplnením, významnými nedostatkami týkajúcimi sa dodaných výrobkov alebo poskytnutých služieb, v dôsledku ktorých boli nepoužiteľné na zamýšľaný účel, alebo nesprávnym konaním, ktoré **vyvoláva vážne**

⁵ [Rozhodnutie predsedu úradu č. 14724-9000/2024 zo dňa 18. 11. 2024](#)

pochybnosti, pokiaľ ide o spoľahlivosť tohto hospodárskeho subjektu vychádza aj z bodu 101 preambuly smernice. Podľa článku 57 ods. 5 smernice 2014/24 musia mať verejní obstarávatelia oprávnenie vylúčiť hospodársky subjekt „kedykoľvek počas postupu“, a nie až po tom, ako súd vydá svoj rozsudok, čo predstavuje ďalší ukazovateľ vôle normotvorcu únie umožniť verejnému obstarávateľovi v niektorej zo situácií uvedených v článku 57 ods. 4 uvedenej smernice vykonať svoje vlastné posúdenie úkonov, ktoré hospodársky subjekt vykonal alebo mal vykonať, a nevykonal, a to buď pred postupom verejného obstarávania, alebo počas neho.⁶

109. Úrad uvádza, že preskúmal obsah oznámenia o vylúčení a upriamuje pozornosť na to, že kontrolovaný v ňom (bod 100 rozhodnutia) konkrétne uviedol, že sa rozhodol uplatniť vylúčenie uchádzača podľa § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní z dôvodu, že navrhovateľ sa v predchádzajúcich troch rokoch od vyhlásenia alebo preukázateľného začatia verejnej súťaže dopustil pri plnení zákazky alebo koncesie podstatného porušenia zmluvných povinností, v dôsledku čoho verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ odstúpil od zmluvy. Okrem uvedeného z oznámenia o vylúčení vyplýva, že podkladom k vylúčeniu navrhovateľa bola výlučne referencia xxxxx (ďalej len „referencia“) v evidencii referencií vedenej úradom na webovej stránke úradu.
110. Z predloženého je zrejmé, že referencia bola vystavená iným obstarávateľom a bola zverejnená v evidencii referencií vedenej úradom ako informačnom systéme verejnej správy. Z jej obsahu vyplýva hodnotenie plnenia ako neuspokojivého spolu s informáciou o odstúpení od zmluvy z dôvodu podstatného porušenia zmluvných povinností dodávateľa, pričom z údajov uvedených v referencii vyplýva, že dôvodom odstúpenia bolo nesplnenie povinnosti zhotoviteľa spočívajúcej v riadnom a včasnom vypracovaní a odovzdaní dokumentácie pre realizáciu stavby v rozsahu a kvalite požadovanej zmluvnými podmienkami a opisom predmetu zákazky. Z referencie ďalej vyplýva, že dokumentácia pre realizáciu stavby nebola do momentu odstúpenia od zmluvy dodaná v požadovanom rozsahu a kvalite, keďže obsahovala viaceré právne a technické vady a nezohľadňovala požiadavky objednávateľa vyplývajúce zo zmluvy a z opisu predmetu zákazky. Úrad v tejto súvislosti považuje za potrebné zdôrazniť, že existencia negatívnej referencie predstavuje relevantnú skutočnosť, ktorú zákon o verejnom obstarávaní predpokladá ako jeden z nástrojov na posudzovanie spoľahlivosti hospodárskych subjektov, avšak sama osebe nemôže byť chápaná ako automatický a bez ďalšieho postačujúci dôkaz naplnenia všetkých zákonných podmienok na uplatnenie fakultatívneho dôvodu vylúčenia podľa § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní.
111. Úrad v tejto súvislosti poukazuje na to, že § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní nepredstavuje sankčný mechanizmus viazaný výlučne na formálnu existenciu negatívneho záznamu v registri referencií, ale ide o ustanovenie, ktorého účelom je umožniť verejnému obstarávateľovi posúdiť, či konkrétny hospodársky subjekt v dôsledku svojho predchádzajúceho správania objektívne stratil dôveryhodnosť potrebnú na riadne plnenie verejnej zákazky. Tento výklad je plne v súlade s judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie, na ktorú úrad poukázal v bode 106 tohto rozhodnutia. Z nej vyplýva, že nepovinné dôvody

⁶ Bod 31 Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-41/18 (Meca)

vylúčenia podľa článku 57 ods. 4 smernice 2014/24/EÚ, transponované do vnútroštátneho práva práve prostredníctvom § 40 ods. 8 zákona o verejnom obstarávaní, sú založené **na individuálnom posúdení spoľahlivosti hospodárskeho subjektu, pričom verejný obstarávateľ nemôže byť automaticky viazaný posúdením, ktoré vykonal iný verejný obstarávateľ/obstarávateľ v rámci predchádzajúcej verejnej zákazky.** Práve naopak, judikatúra SD EÚ výslovne vyžaduje, aby verejný obstarávateľ venoval osobitnú pozornosť zásade proporcionality a aby vykonal vlastné preskúmanie skutkového stavu, na základe ktorého rozhodne, či došlo k narušeniu vzťahu dôvery medzi ním a hospodárskym subjektom.

112. Z preskúmania oznámenia o vylúčení, ako aj na základe vyjadrenia poskytnutého kontrolovaným v rámci námietkového konania má úrad za preukázané, že kontrolovaný založil uplatnenie fakultatívneho dôvodu vylúčenia podľa § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní výlučne na samotnej existencii negatívnej referencie evidovanej v registri referencií, čo nie je dostatočné a súladné so zákonom o verejnom obstarávaní v kontexte záverov obsiahnutých v rámci vyššie uvedenej judikatúry. Z odôvodnenia oznámenia o vylúčení, z ďalšej dokumentácie, ako ani obsahu vyjadrenia kontrolovaného nevyplýva, že by kontrolovaný vykonal vlastné individuálne posúdenie skutkových okolností, ktoré viedli k vystaveniu predmetnej referencie, ani že by preskúmateľným spôsobom vyhodnotil ich význam pre posúdenie spoľahlivosti navrhovateľa. Kontrolovaný v podstate len citoval zákonné ustanovenie § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní, poukázal na existenciu negatívnej referencie a z nej bez ďalšej úvahy vyvodil záver o naplnení dôvodu vylúčenia. Úrad v tejto súvislosti uvádza, že § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní predstavuje fakultatívny dôvod vylúčenia, ktorého uplatnenie predpokladá individuálne, vecné a preskúmateľné posúdenie skutkových okolností zo strany verejného obstarávateľa. Úrad má preto za to, že **kontrolovaný v preskúmvanej veci porušil princíp transparentnosti a princíp proporcionality podľa § 10 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní v súvislosti s aplikáciou vylúčenia podľa § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní**, keďže z jeho postupu nevyplýva existencia vlastnej úvahy ani individuálneho posúdenia dôvodnosti vylúčenia navrhovateľa.
113. Úrad si je vedomý ustálenej rozhodovacej praxe úradu, ako aj judikatúry Súdneho dvora Európskej únie, podľa ktorej samotná existencia negatívnej referencie nemôže byť bez ďalšieho považovaná za automatický dôvod na vylúčenie hospodárskeho subjektu a podľa ktorej je verejný obstarávateľ pri uplatnení fakultatívneho dôvodu vylúčenia povinný vykonať vlastné posúdenie skutkových okolností predchádzajúceho zmluvného vzťahu, so zohľadnením princípom proporcionality. Z uvedenej rozhodovacej praxe zároveň vyplýva, že verejný obstarávateľ nemôže byť automaticky viazaný posúdením, ktoré vykonal iný verejný obstarávateľ v rámci predchádzajúcej zákazky, a že strata dôvery musí byť výsledkom individuálneho a preskúmateľného hodnotenia správania hospodárskeho subjektu vo vzťahu ku konkrétnemu predmetu obstarávania. Úrad však zároveň uvádza, že posúdenie zákonnosti postupu kontrolovaného v námietkovom konaní nemôže zostať obmedzené výlučne na hodnotenie formálneho odôvodnenia oznámenia o vylúčení, ale musí zohľadňovať aj všetky relevantné skutkové a právne skutočnosti, ktoré boli v priebehu námietkového konania preukázané.

114. V tejto súvislosti úrad poukazuje na to, že v predmetnej veci existuje samostatné rozhodnutie úradu č. xxxxx-9000/xxxx zo dňa xx. xx. xxxx⁷, vydané v konaní o návrhu na úpravu referencie podľa § 12 ods. 9 a 10 zákona o verejnom obstarávaní, ktorým sa spoločnosť XY domáhala úpravy predmetnej negatívnej referencie. V uvedenom konaní úrad preskúmaval, či skutkové okolnosti, ktoré viedli k zápisu negatívnej referencie, zodpovedajú skutočnému stavu, pričom sa vecne zaoberal dôvodmi, pre ktoré obstarávateľ ZZ, pristúpil k predčasnému ukončeniu zmluvného vzťahu, a posudzoval, či k tomuto odstúpeniu došlo z dôvodu podstatného porušenia zmluvných povinností dodávateľa. Úrad v rozhodnutí o návrhu na úpravu referencie **konštatoval, že na základe vykonaného dokazovania nebolo možné dospieť k záveru, že by referencia nezodpovedala skutočnému stavu, pričom mal za preukázané, že predčasné ukončenie zmluvy bolo uskutočnené z dôvodu podstatného porušenia zmluvných povinností dodávateľa**, v súlade s tvrdeniami obstarávateľa uvedenými v referencii. Úrad má za to, že uvedené rozhodnutie predstavuje významný skutkový a právny podklad pre posúdenie splnenia materiálnych podmienok dôvodu vylúčenia podľa § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní v predmetnom námietkovom konaní, keďže ide o rozhodnutie vydané orgánom verejnej správy, ktorý je zákonom poverený vedením registra referencií a preskúvaním oprávnenosti ich zápisu. V nadväznosti na uvedené, úrad poukazuje na § 40 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), ktorý je vo vzťahu k zákonu o verejnom obstarávaní lex generalis, pričom ide o ustanovenie aplikácia ktorého nie je vylúčená podľa § 185 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní, v zmysle ktorého, cit.: „*Ak sa v konaní vyskytne otázka, o ktorej už právoplatne rozhodol príslušný orgán, je správny orgán takým rozhodnutím viazaný; inak si správny orgán môže o takejto otázke urobiť úsudok alebo dá príslušnému orgánu podnet na začatie konania.*“. Z uvedeného vyplýva, že rozhodnutie úradu č. xxxxx-9000/xxxx zo dňa xx. xx. xxx bráni úradu, aby si v rámci námietkového konania urobil vlastný úsudok o podstatnej otázke (t. j. či došlo k podstatnému porušeniu zmluvných povinností, v dôsledku ktorého verejný obstarávateľ/obstarávateľ odstúpil od zmluvy), ktorá má vplyv na vyhodnotenie zákonnosti konania kontrolovaného, a to aj za hypotetického predpokladu, že by navrhovateľ v rámci námietok predložil dôkazy za účelom preukázania svojich tvrdení, ktoré v rámci týchto námietok úplne absentujú.
115. Úrad zároveň poukazuje na to, že negatívna referencia, z ktorej kontrolovaný vychádzal, sa viaže na Zmluvu xxxxxxxx, uzatvorenú dňa xx. xx. xxxx, ktorá bola predmetom posúdenia v konaní o návrhu na úpravu referencie, a v rámci plnenia ktorej bolo vo vzťahu k XY konštatované podstatné porušenie zmluvných povinností, ktoré malo za následok odstúpenie od zmluvy ku dňu 03. 02. 2024 zo strany obstarávateľa ZZ, v kontexte momentu vyhlásenia predmetnej verejnej súťaže v Úradnom vestníku Európskej únie dňa 14. 11. 2025. Z uvedeného je zrejmé, že zmluvný vzťah, a teda aj nedostatky plnenia (porušenie zmluvných povinností), ktoré viedli k jeho predčasnému ukončeniu, **spadajú do obdobia troch rokov pred vyhlásením** alebo preukázateľným začatím predmetnej verejnej súťaže, a teda do referenčného obdobia relevantného pre uplatnenie § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní.

⁷ Pozn. úradu: Na uvedené rozhodnutie navrhovateľ poukázal v námietkach a kontrolovaný sa naň odvolal vo svojom vyjadrení.

116. S poukazom na bod 107 tohto rozhodnutia má úrad za to, že **v preskúmvanej veci sú splnené kumulatívne podmienky uplatnenia § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní, a to časové hľadisko, existencia podstatného porušenia zmluvných povinností dodávateľa, ako aj následok v podobe predčasného ukončenia zmluvy zo strany obstarávateľa.** Tieto skutočnosti sú v rámci námietkového konania dostatočne preukázané, pričom rozhodujúcim podkladom pre ich potvrdenie je najmä rozhodnutie úradu vydané v konaní o návrhu na úpravu referencie podľa § 12 ods. 9 a 10 zákona o verejnom obstarávaní. Skutočnosť, že kontrolovaný svoju úvahu v oznámení o vylúčení nerozpracoval v potrebnom rozsahu, resp. že kontrolovaný neuskutočnil vlastné skúmanie v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní, ako úrad konštatoval v bode 112 rozhodnutia nemení nič na tom, že **dôvod vylúčenia navrhovateľa, ktorý kontrolovaný identifikoval, je nezávisle a autoritatívne potvrdený v samostatnom konaní vedenom úradom ako orgánom príslušným na preskúmvanie oprávnenosti zápisu referencií v registri referencií.** V tomto návrhovom konaní úrad po vykonaní dokazovania dospel k záveru, že predčasné ukončenie zmluvy bolo uskutočnené z dôvodu podstatného porušenia zmluvných povinností dodávateľa. Za týchto okolností má úrad za to, že hoci kontrolovaný pri uplatnení § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní nepostupoval v súlade s požiadavkami na riadne a preskúmateľné odôvodnenie rozhodnutia o vylúčení navrhovateľa, v rámci námietkového konania sa preukázalo, že **materiálne podmienky tohto dôvodu vylúčenia sú v preskúmvanej veci splnené, a teda zistené a úradom v bode 111 rozhodnutia konštatované porušenie princípov transparentnosti a proporcionality podľa § 10 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní preto nemá vplyv na výsledok predmetnej verejnej súťaže** a z tohto dôvodu úrad rozhodol, že nepristúpi k nariadeniu odstránenia protiprávneho stavu. Napriek uvedeným záverom nie je dotknuté oprávnenie kontrolovaného ako verejného obstarávateľa prehodnotiť svoje rozhodnutie o vylúčení, resp. v budúcnosti v skutkovo alebo právne obdobnej veci **neuplatniť** fakultatívny dôvod vylúčenia podľa § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní, a to ani v situácii, keď vo vzťahu k hospodárskemu subjektu existuje právoplatné rozhodnutie úradu vydané v konaní o návrhu na úpravu referencie v jeho neprospech, ako je tomu v preskúmvanej veci.
117. Úrad poukazuje na argumentáciu navrhovateľa, v rámci ktorej kontrolovanému v námietkach vytyka, že skutkový základ predmetnej negatívnej referencie nemožno považovať za ustálený, keďže je predmetom prebiehajúcich súdnych konaní a aktívnej právnej obrany spoločnosti XY. Úrad upozorňuje, že v danej veci už rozhodol o návrhu dodávateľa na úpravu referencie. Rozhodnutím úradu bolo po preskúmaní skutkových a právnych okolností konštatované, že nie sú splnené zákonné dôvody na úpravu predmetnej referencie, pričom uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť a je spôsobilé vyvolávať právne účinky. Samotná skutočnosť, že skutkové a právne závery, z ktorých negatívna referencia vychádza, sú zo strany dodávateľa naďalej spochybňované alebo sú predmetom ďalších právnych krokov, neznamená, že by skutkový základ referencie nebol právne ustálený alebo že by nebolo možné z neho vychádzať pri posudzovaní splnenia podmienok účasti vo verejnom obstarávaní, pokiaľ príslušný orgán nerozhodne inak. V nadväznosti na uvedené úrad poukazuje na ďalšie tvrdenie navrhovateľa, podľa ktorého mal kontrolovaný za vyššie opísaných okolností postupovať podľa § 40 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní a vyzvať navrhovateľa na vysvetlenie. Úrad uvádza, že aplikácia uvedeného ustanovenia je povinná v situáciách, keď pri posudzovaní splnenia podmienok účasti alebo existencie dôvodu na vylúčenie vzniknú pochybnosti vyplývajúce z obsahu ponuky alebo z dokladov a tvrdení predložených uchádzačom v priebehu verejného obstarávania. Skutočnosť, že skutkové a právne otázky súvisiace s negatívnou referenciou sú

predmetom ďalších právnych krokov zo strany dodávateľa, sama osebe neznamená, že takéto pochybnosti musia vzniknúť. Keďže navrhovateľ v ponuke ani v priebehu verejného obstarávania nepredložil konkrétne doklady alebo dôkazy, ktoré by si vyžadovali ich objasnenie alebo doplnenie postupom podľa § 40 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní, úrad dospel k záveru, že kontrolovaný nebol povinný pristúpiť k postupu podľa § 40 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní.

118. Vo vzťahu k tvrdeniu navrhovateľa, podľa ktorého, cit.: „*neexistuje žiadny dôkaz o opakovanom alebo systematickom porušovaní povinností*“, úrad poukazuje na rozhodnutie Predsedu úradu č. [14724-9000/2024](#) zo dňa 18. 11. 2024, konkrétne bod 228, cit.: „*Predseda úradu tiež považuje za vhodné vyjadriť sa ku konštatovaniu navrhovateľa v námietkach, že na účely vylúčenia uchádzača zákon o verejnom obstarávaní v § 40 ods. 8 písm. a) vyžaduje opakované podstatné porušenie zmluvných povinností, nakoľko používa plurál a rovnako aj v § 40 ods. 8 písm. c) vyžaduje opakované závažné porušenie profesijných povinností, nakoľko tiež používa plurál. Predseda úradu uvádza, že sa s predmetným výkladom navrhovateľa nestotožňuje, keďže zo znenia § 40 ods. 8 písm. a) tohto zákona, cit.: „sa (...) dopustil pri plnení zákazky alebo koncesie podstatného porušenia zmluvných povinností“ a ani zo znenia § 40 ods. 8 písm. c) tohto zákona, cit.: „sa (...) dopustil závažného porušenia profesijných povinností, ktoré dokáže verejný obstarávateľ a obstarávateľ preukázať“, nevyplýva, že by sa vyžadovalo opakované podstatné/závažné porušenie, naopak, postačuje aj jedno (neopakujúce sa) podstatné porušenie niektorej zo zmluvných povinností, prípadne jedno (neopakujúce sa) závažné porušenie profesijných povinností. V bode 101 preambuly smernice 2014/24/EÚ sa síce uvádza, že aj opakované prípady menších nedostatkov môžu opodstatňovať vylúčenie hospodárskeho subjektu, uvedené však znamená, že aj opakované prípady menších nedostatkov môžu nadobudnúť intenzitu podstatného, resp. závažného porušenia. Citované ustanovenia smernice 2014/24/EÚ a zákona o verejnom obstarávaní podľa názoru predsedu úradu nemožno interpretovať tak, ako uvádza navrhovateľ. Z uvedeného vyplýva, že takto formulovaná argumentácia navrhovateľa nevychádza z hypotézy § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní. Uvedené ustanovenie neviaže možnosť vylúčenia uchádzača výlučne na preukázanie opakovaného alebo systematického porušovania zmluvných povinností, ale umožňuje verejnému obstarávateľovi uplatniť dôvod vylúčenia aj v prípade jedného podstatného porušenia zmluvných povinností, pokiaľ sú splnené zákonné podmienky v ňom uvedené. Skutočnosť, že navrhovateľ nepovažuje porušenie zmluvných povinností za opakované alebo systematické, preto sama osebe nemôže viesť k záveru o nemožnosti aplikácie § 40 ods. 8 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní, keďže takáto kvalifikácia nepredstavuje obligatórny znak skutkovej podstaty tohto dôvodu vylúčenia.*
119. Úrad sa s tvrdením navrhovateľa o neprípustnosti automatickej kolektívnej sankcie, ktoré navrhovateľ vyvodzuje z rozhodnutia úradu č. 14815-6000/2025 zo dňa 18. 12. 2025, nestotožňuje, keďže takéto závery z uvedeného rozhodnutia nevyplývajú. Úrad v predmetnom rozhodnutí nikde nekonštatoval, že by existencia negatívnej referencie viazanej na jedného člena skupiny dodávateľov bola za každých okolností právne irelevantná. Navrhovateľom prezentované závery tak predstavujú jeho vlastnú interpretáciu uvedeného rozhodnutia, ktorá nemá oporu v jeho odôvodnení a javia sa úradu ako účelové.
120. Vo vzťahu k žiadosti navrhovateľa o vydanie predbežného opatrenia v zmysle § 173 ods. 11 zákona o verejnom obstarávaní úrad uvádza, že k vydávaniu predbežných opatrení pristupuje

v opodstatnených prípadoch, kedy je nevyhnutné ustáliť skutkový stav, aby nedochádzalo k zmene podmienok obstarávania, ktoré posudzuje. Úrad pristupuje spravidla k vydaniu predbežných opatrení pred uplynutím lehoty na predkladanie ponúk aj za účelom ochrany samotného kontrolovaného, nakoľko v tomto štádiu verejného obstarávania vie kontrolovanému nariadiť podľa § 175 ods. 1 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní odstrániť protiprávny stav a pokračovať ďalej vo verejnom obstarávaní. V prípade, ak by úrad predbežné opatrenie nevydal, uplynula by lehota na predkladanie ponúk a následne, ak by úrad zistil porušenie zákona o verejnom obstarávaní, bol by nútený preskúmať verejné obstarávanie v zmysle § 175 ods. 1 písm. b) zákona o verejnom obstarávaní zrušiť, čo by malo za následok zopakovanie celého procesu verejného obstarávania. V preskúmvanej veci sa verejná súťaž nachádza v štádiu po uplynutí lehoty na predkladanie ponúk a pred uzatvorením zmluvy, pričom uzatvoreniu zmluvy v tomto štádiu bráni § 56 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní. Úrad preto so zreteľom na predbežne zistený skutkový stav v tomto námietkovom konaní, namietané skutočnosti a štádium konania (t. j. po uplynutí lehoty na predkladanie ponúk) nepristúpil k vydaniu predbežného opatrenia.

121. Vzhľadom na vyššie uvedené závery a zistenia úradu, považuje úrad námietky navrhovateľa za **neopodstatnené**.
122. **Podľa § 175 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní, ak úrad v námietkovom konaní nezistí porušenie tohto zákona, na ktoré poukazuje navrhovateľ v podaných námietkach a ktoré by mohlo ovplyvniť výsledok verejného obstarávania, námietky zamietne.**
123. Na základe uvedeného bolo vo veci potrebné rozhodnúť tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Kaucia

124. Podľa § 172 ods. 5 zákona o verejnom obstarávaní kaucia vo výške podľa odsekov 2 až 4 je príjmom štátneho rozpočtu dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia úradu, ktorým boli námietky v celom rozsahu zamietnuté, alebo dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia úradu o zastavení konania podľa § 174 ods. 1 písm. p). Kaucia sa vo výške 50 % z výšky kaucie podľa odsekov 2 až 4 stáva príjmom štátneho rozpočtu dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia úradu o zastavení konania podľa § 174 ods. 1 písm. d). Úrad vráti navrhovateľovi kauciu alebo jej časť, ktorá sa nestala príjmom štátneho rozpočtu, do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia.
125. V súlade s týmto ustanovením zákona o verejnom obstarávaní a výrokom tohto rozhodnutia sa kaucia zložená navrhovateľom na účet úradu stáva príjmom štátneho rozpočtu dňom nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

126. Podľa § 175 ods. 11 zákona o verejnom obstarávaní proti tomuto rozhodnutiu úradu nie je možné podať riadny opravný prostriedok. Podľa § 52 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov v spojení s § 185 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní je toto rozhodnutie právoplatné dňom doručenia účastníkom konania a vykonateľné uplynutím lehoty na plnenie. Podľa § 175 ods. 11 druhá veta zákona o verejnom

obstarávaní rozhodnutie v námietkovom konaní je preskúmateľné súdom, pričom žaloba musí byť podaná do 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia

(elektronický podpis)

JUDr. Štefan Halický
generálny riaditeľ sekcie dohľadu

Rozhodnutie sa doručí:

1. **XY** – navrhovateľ
2. **Ústredná vojenská nemocnica SNP Ružomberok – fakultná nemocnica**, Gen. Miloša Vesela 21, 034 26 Ružomberok, IČO: 31 936 415 – kontrolovaný